

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2016. december 18.
(vasárnap)**

Földvári Tibor

BÁLÁM AZ ÚR ESZKÖZE

Énekek: 327,1. 2-4; 329

Lekció: 4Mózes 24,10-17

Alapige: 4Mózes 24,17

Látom őt, de nem most; nézem őt, de nem közel. Csillag származik Jákóbból, és királyi pálca támad Izráelből; és általveri Moábnak oldalait, és összetöri Sethnek minden fiait.

Imádkozzunk!

Hódolunk előtted, mennyei Atyánk, mert az Úr Jézust mi is imádhattuk az énekekben is, és imádhadjuk most is egyszülött Fiúként, őáltala, őbenne téged, mennyei Atyánkat, és köszönjük, hogy Szentlelked által. Imádunk téged, mert az Úr Jézus nem csak megszületett, hanem meg is halt. Milyen ajándék, hogyha szívből mondhatjuk most is: érettem is. Urunk, akiknek ez még nem szívügye, akik számára az Úr Jézus születése, halála, feltámadása, élete semmit nem jelent igazán, könyörülj rajtuk, hogy fogadják el a kegyelmet, amíg lehet. Hiszen várjuk az Urat vissza. Áldunk, hogy nem azért, hogy ítéljen minket, hanem hogy boldog örökséget, drága örömet hozzon.

Köszönjük, Urunk, hogy mi érezhetjük és láthatjuk, hogy te jó vagy. A te isteni jóságod jele volt csak az elmúlt hét is. Kérünk téged arra, Urunk, ha mégis lenne a szívünkben keserűség, az adventi időszak nem békét és nyugalmat hozott, hanem éppen az ellenkezőjét, akkor a gyülekezet közösségében most hadd tudjunk elcsendesedni lelkileg is mindenképpen.

Köszönjük, Urunk, hogy az előtted való csendben te szólni is akarsz, de most is azt valljuk, Urunk, mi imádni szeretnénk téged, hiszen ez az istentisztelet lényege, de köszönjük, hogy te pedig szólni akarsz, és amit mondasz, segíts hinnünk és segíts, hogy igyekezzünk aszerint élni.

Azokat a testvéreinket, aki a betegség miatt vagy bármi más miatt nem tudnak most velünk lenni, pedig készültek ide, kísérje kegyelmed, légy mellettük is, nekik is adj igét a mai napon, kérünk, Jézusért.

Ámen.

Igehirdetés

Manapság sokkal több mesefilmet nézhetnek a gyermekeink, unokáink, és pár évvel ezelőtt a leghíresebb a Shrek volt. Nem tudom, hogy megnéztük-e ővelük együtt? Az a film nekem azért kedves, mert nagyon őszintén beszél a barátságról. Milyen barátság lehet két személy között a kritikus helyzetben is. És abban a filmben is van egy beszélő szamár, de ott az a csoda, ha nem szólal meg. Mivel a magyar szinkron rendkívül jól szokott sikerülni, ezért hihetetlenül sokat lehet azon nevetni, amikor és ahogyan ő beszél. De amikor a legkritikusabb helyzetben vannak együtt, akkor neki nem szabad megszólalnia.

A mesék sokszor beszélnek beszélő állatokról. És a Bálám szamara történetét a gyerekek ismerni szokták, és ha kimondjuk, hogy Bálám, akkor mindig rögtön mondják: igen, a szamara beszél. Csak az a szép a bibliai történetben, hogy ez igaz.

Ahogy így készültem a gyermekekre fókuszálva, hiszen őelőttük is szólni kell majd, az jutott eszembe, hogy mi lehetett ilyen fontos Istennek, hogy még egy szamarat is megszólaltatott. Hiszen az Úr megtehetette volna sokkal egyszerűbben is azt, amit ő az ő népével tervezett, és valamiért még egy állatot is – ráadásul éppen egy szamarat – szólaltatott meg. A szamár megszólalása pedig tulajdonképpen azért volt fontos, mert így mentette meg a gazdáját, Bálámot, így lett Bálám végül is Istennek alkalmas eszköze.

Szóval egyáltalán Istennek mi volt a terve, hogy Bálámnak a szamarát is beszéltette, és ezen keresztül vajon mit akart az ő népével tenni vagy mit akart az ő népének mondani.

Ez azért fontos, mert ha ott lettünk volna a gyermek-istentiszteleteken, akkor az utóbbi alkalmakon mindig nagyon negatív történetek szóltak. De nem Isten népe ellenségeiről, hanem az Úr népéről. Fellázadtak Mirjám és Áron, a testvérek Mózes ellen, Kórah és a családtagjai szintén fellázadtak a testi és a lelki vezetés ellen. Nagyon súlyos büntetések érték a népet. Múlt vasárnap az érc kígyó története hangzott, amikor Isten megmentett és csak rá kellett tekinteni. Újra meg újra tehát Isten lázadó népéről szólt a bibliai történet.

S akkor egyszer csak hirtelen három részen, hosszú részekben keresztül itt van egy pogány látnok, jövendőmondó, meg az ő szamara. Igazából ő szerepel. Isten népéről csak annyit olvasunk, hogy a sátrai ott vannak a pusztában, Moáb mezőségén a pusztában (22-24. részéről van most szó).

Isten népe igazából nem tud semmiről, de a háttérben zajlik az ő szempontjukból a történet, és látszik, hogy Isten ezt a lázadó népet hogyan tartja meg, hogyan vigyáz rájuk. És valamiért egy állat is megszólalt, ennyire akarta Isten jelezni, hogy ő mire képes, és mit akar az ő népével.

Mindez pedig nekünk most advent vasárnapján. Bálám szamarának a története, Bálám története mit akar nekünk mondani? Mivel mi hallottuk a 17. verset itt a felolvasott szakaszból, picit könnyebb számunkra, hiszen ismerjük az egész bibliai történetet: „Csillag származik Jákóbból, királyi pálca támad Izraelből.” Emlékszünk, hogy valószínűsíthetően a bölcsek ezt az ígéretet ismerhették. Ezt nem tudjuk pontosan, de valószínű. Valamint, hogy ez messiási vers, messiási ígéret. De ha nem tudtuk volna ezt, és csak halljuk a Bálám történetét, akkor ott van Istennek a személye, és az ő tette. Mit mond tehát az Úrról ez a történet? Erre kell figyelniük nagyon. Valamint az Úr népéről is természetesen, csak most ők nem annyira aktívak. Milyen jó, mert amikor aktívak voltak, mindig hibáztak, nagyon súlyosan.

Két dolgot emelünk ki. Az egyik, hogy hogyan használja Isten még ezt a pogány – és hadd mondjam így, ez már minősítés lesz – hamis prófétát is népe javára, és mit is jelent az áldás. Mert háromszor is meg kellett áldani, ezt hallottuk a történet felolvasásából is.

Mit is jelent az áldás? Át szoktuk-e gondolni azt, amikor egymásnak is Áldást és békességet köszönünk, hogy mikor ezt mondjuk, hogy áldás, akkor mit kívánunk egymásnak. Ez is kérdés.

Izrael népe Moáb mezőségére ért. Hogyha lenne térkép, akkor azt látnánk, hogy nagyon közel vannak Kánaán földjéhez, az ígéret földjéhez, nem sokára készülnek bemenni. Ott vannak Jerikó átellenében, hatalmas győzelmet arattak az Úr kegyelméből. Újra kiemelem, nagyon a kegyelem, mert Izrael népe igen lázadó volt ebben az időben. Moáb királya összefogott a midianitákkal. Ő nagyobbak látta Izrael fiait, pedig ők nem harcosok voltak, mégis megijedt tőlük, és ezért kér segítséget ettől a jövendőmondótól, aki az Eufrátesz folyó partján Pétorban lakik, Szíriában, északra.

Hetek, hónapok telhetnek el, mikorra ez az egész történet végbe megy. Egy biztos, a királynak várnia kell Bálám, a próféta érkezésére, mert kezdetben Bálámnak a személye hihetetlen pozitívnak látszik. A történetleírás nem minősíti Bálám lelkét, lelkületét. Az egész Szentírásból derül ki, hogy mi van tulajdonképpen a szívében.

Egy dolog biztos, hogy amikor elindul majd, akkor az Úr megharagszik rá. A történetből ez látszik furcsa módon, hogy ha Isten küldte őt, hogy menjél, de csak azt tedd, amit mondok neked, és elindul Bálám, akkor Isten miért haragszik rá? Ezzel jelzi csak a történetleírás, hogy valami nincs rendben ebben a prófétában. De a Szentírásból tudjuk, hogy nagyon nincs

rendben, szinte minden. Egyszerű az ok – Timótheust is erre figyelmeztette Pál –, a pénz szerelmére figyelni kell. „Minden rossznak gyökere a pénz szerelme.” Ez a próféta prófétál, külföldön is, hazájában is, pénzért. És most is rengeteg pénzt remél.

De az látszik már rögtön a leírás elején, hogy Bálám mégis csak azt kell, hogy tegye majd, amit az Úr akar. A személyiség ezért ellentmondásos. Egyrészt azt látjuk, hogy Isten úgy tartja a kezében, ahogy akarja, de a Bálám szívében még sincs őszinte hit az Úrral, az Úr iránt. Jézus, emlékszünk, azt mondta, hogy lehet még az ő nevében prófétálni is, nagy csodákat tenni, lehet mondani, hogy Uram, Uram, de ha valaki nem cselekszi az Úr akaratát, akkor az nagy bajt jelent. Bálám látszólag cselekedte az Úr akaratát a történetleírásban, de az egész Szentírás alapján, és a történetből is látszik mégiscsak a folytatásban, hogy ő akkor is mindig arra gondolt, hogy hogyan szerezhetné meg azt a pénzt, amit végül is nem kapott meg, hiszen nem azt tette, amit elvártak tőle. Kénytelen volt Bálám Istennek engedelmeskedni.

De vajon az Úr miért egy ilyen prófétát akart használni? És itt vagyunk a történetnek a kezdeti kérdésénél.

Gondoljunk arra, hogy amikor Isten Józsefet és Máriát Betlehembe akarja vitetni, akkor nem azt teszi, hogy szól Józsefnek, hogy menj Betlehembe, mert tudod, hogy a Bibliában ez van leírva, és el akarlak téged vinni Betlehembe, mert ott kell megszületni a Messiásnak. Isten sokkal bonyolultabban oldotta meg annak az ígéretnek a beteljesítését is, hogy az Úr Jézus Betlehembe kerüljön. Jött egy császári parancs Augustusz császártól. Ugyanolyan híreket hallhattak volna akkor is a facebookon meg a médiában, ahogy ma is halljuk, ha esetleg emelnék az adókat. Mindenki forrong, és egy fiatal házaspár, akik baba születését várják, kénytelenek elmenni Betlehembe.

Isten nem mindig úgy szokott cselekedni, ahogy esetleg az övéi a legegyszerűbbnek gondolják. A Bálám története is ezért először ezt mutatja, hogy amikor az Úr az ő népe javára akar valamit tenni, akkor néha bonyolultabban cselekszik, mint ahogy mi úgy gondolnánk olvasva a Bibliát, hogy egyszerűbben is meg lehetett volna oldani.

Mert mi az áldás? – Az aranymondás ez lesz majd: „Áldjon meg téged az Úr és őrizzen meg téged.” Az ároni áldás első fele. – Most csak néhány részét vesszük. Az áldás azt is jelenti, amikor Isten valami nagyon rosszból mégis valami nagy jót hoz ki. Isten valami bajból valami hasznosat, népe javára válót hoz ki. Lázadó népe, akik most nyugalomban vannak, de bármikor készek föllázadni, tudniuk kell, hogy az Úr tudja használni a hamis prófétát is, a pogány prófétát is, amikor ígéreteket akar beteljesíteni. És ebben önmagában vigasztalás van. Lehet, hogy a népe lázad, lehet, hogy

nem érdemli meg, hogy bemenjenek a fiak és az unokák nemzedéke sem, de Isten akkor is be fogja teljesíteni az ígérését. Ha kell, akkor egy pogány hamis prófétán keresztül mutatom meg, hogy én áldást akkor is tudok adni nektek, hogyha ti nem érdemlitek meg. Sőt kifejezetten valami rosszat érdemelnétek, akkor az áldásommal, az én ajándékozó szeretetemmel titeket is helyre akarok állítani.

Az egész Bálám történet mutatja, hogy Isten nemcsak az ő ajándékát akarja adni népének, lázadó népének, hanem önmagát akarja adni. A messiási ígérlet a végén ezért is hangzik. Bajból rosszat hoz ki az Úr, ő tud használni egy hamis prófétát is, ha kell, az ő lázadó népét is, ha kell, be tudja vinni, mert ő helyreállítja a népet, szabadítást küld nekik, népe javára akar cselekedni. Bálám Isten népe javát szolgálja. Kénytelen ezt tenni, mert az Úr olyan hatalmas, hatalommal bír, hogy ő bárkit úgy használ, ahogy akar. Megmarad a népének is a lázadó jellemzője, és abból szabadulni kell, abból tisztulni kell, helyre kell állni. Megmarad Bálám – sajnos – pénzszeretete, de az Úr akkor is azt teszi, amit ő akar, és amit ő eltervezett.

Mindhárom áldásban felhangzik hatalmasan az atyáknak tett ígérlet. Nincs most idő felolvasni a három áldást, elég hosszú, csak jelzem, hogy Isten áldása az nem kicsinyes. Ő nem olyan, hogy: na, adok neked valamit, aztán legyen elég. Hanem az áldás azt is jelenti, hogy nemcsak hogy a bajból is, ha kell, valami jót hoz ki népe javára, hanem amikor nem csak a szükségeset adja, hanem bőséggel ad. Azért azt megemlítem, hogy a legelső áldás, amit Bálámnak mondani kellett, éppen erre a bőségre utalt Izrael népe kapcsán. Olyan sokan vannak – ígérte Isten Ábrahámnak: számold meg a csillagokat, vagy számold meg a fövény porát, milyen sok, és olyan sokan vannak Izrael fiai, mint a fövény pora, a tenger melletti fövény pora.

Hatalmas létszám. Moáb királya ezért ijedt meg tőlük. Pedig a Mózes 4. könyve bemutatta, hogy hányszor kellett meghalni is, amikor lázadtak, és sokan meghaltak. A apák és a nagyapák nemzedéke ráadásul nem is mehetett be Kánaán földjére. De az isteni ígérlet akkor is végbe ment, és végbe megy. Bálám története ezt is hirdeti. Mert az Úr nem csak a szükségeset adja, hanem bőséggel.

Isten mindenképpen azt akarja jelezni nekünk is, hogy milyenek látjuk őt akkor, amikor olyan dolgok történnek, amit nem értünk. Túl bonyolult dolgok, és nem értjük, hogy vajon velünk miért történik ilyen, miért olyanok az emberek, akik esetleg befolyásolhatják az életünket, amilyenek, és hogy lehet az, hogy Isten valakiknek többször is megenged, hogy valamit tegyenek. Most nem akarok tudatosan személyesebb példát mondani, de Bálámnak háromszor is kellett valamit mondania. És csak azért lett áldás, amit mondott és nem átok, mert az Úr nem engedte.

Ha a „csillag származik Jákóbból, királyi pálca támad Izraelből” messiási ígéretet hisszük a Bálám története kapcsán, akkor nekünk tudnunk kell, hogy Jézus Krisztus nem véletlenül jött el. Azért jött el, hogy éppen e bűneset utáni világ, vagy a saját magunk hamissága ellenére is jelezhesse, hogy be fogja teljesíteni az ígéreteit. Volt-e már neked az kérdés, hogy hogy fogok így üdvözülni? Hogy maradok én meg az Úr útján, hogyha ilyen vagyok? Vagy hogy marad meg a családnk, hogyha valaki ilyen a családban? Hogy alakul a gyermekeim, unokáink jövője, hogyha ilyen az élet és ilyen nehéz?

Most azokra a gondolatokra szeretném a testvérek figyelmét felhívni, amelyekben ez a kérdés, hogy áldás, de amikor az Úr a bajból valami javunkra válót hoz ki. És az áldás jelzi azt is, hogy lehet, hogy nemcsak a szükségeset, hanem a bőségeset is adja. Mi örülnénk csak a szükségesnek, amikor baj van. Az is elég lenne, de az Úr nem kicsinyes. Ő nemcsak úgy valamit akar, valamilyen fajta megoldást, hanem ő teljes szabadítást akar adni. Ezért adja először önmagát Jézusban, és adja az ő szabadítását.

Bálám történetéhez visszatérve: amikor a követek hozzá mentek, először nem akart menni, mert nem engedi az Úr, aztán jött ez, hogy küldött Moáb királya még magasabb, előkelőbb embereket, még több pénzzel. Akkor már engedi az Úr, de mondta neki, hogy csak azt tedd, amit majd mondok. Így indult el, de a szívében ott volt a pénz szerelme, és ekkor szólalt meg a szamár. Illetve, hát először nem szólt a szamár, hanem legfeljebb jajgatott, mert háromszor is megverte a próféta. És a történetnek ez szinte komikus része, hogy az a pogány próféta, aki hozzá van szokva ahhoz, hogy a dolgok főleg az állatokkal nem csak úgy véletlenül történnek. – A látnokok, a jövendőmondók sokszor használtak különböző állatokhoz tartozó szerveket. – És mégsem vette észre, hogy miért viselkedik furcsán a szamara.

A szamár látta az Úr angyalát. És nem tudom, emlékezünk-e, mert ugye ezt nem olvastuk fel, hogy miért is láthatta? A gyermekeknek majd meseszerűbben kell elmondani, de itt meg kell említeni, hogy azt olvassuk az igében, hogy az Úr megnyitotta a szamár száját. Megnyitotta az Úr a szamár száját és megszólalt. Utána pedig azt olvassuk majd a történetben, hogy az Úr megnyitotta Bálám szemét, hogy végre ő is láthassa az angyalt. Mind a kétszer, mind a kettőnél az Úr csinál valamit.

De ez önmagában beszédes, hogy először a gazdának az állatával foglalkozik az Úr, amikor ő szeretné jelezni az ő népének, hogy milyen Isten vagyok. Először a szamárnak a száját nyitotta meg. Mert Bálám nem tudja, hogy a szamara mentette meg az életét. Először letért az útról, aztán a szőlősgarád mellett a falhoz szorulva ment el az angyal mellett, de azután túl szűk volt a terep, kénytelen volt a szamár lefeküdni, mert különben ne-

kiment volna az angyalnak, az angyal pedig akkor megölte volna a prófétát. De nem ez történt, hanem Isten – most már így mondom –, Isten megkönyörült Bálámon. Nem akarta elpusztítani. Azért nem halt meg Bálám, pedig haragudott rá az Úr, mert a számár azt tette, amit. És itt jött az, hogy meg is szólalt a számár.

Nem is azért szól tehát a számár, hogy Izrael fiai, amikor majd ezt olvassák, csodálják, hogy jó, az Úr meg tudja szólaltatni a szamarakat, hanem azt akarja hirdetni elsősorban a történeten belül, hogy Isten könyörülete, szeretete ebben mutatkozott meg, hogy a szamarat még meg is szólaltatta, mert a prófétával beszélni akart. A prófétát valamilyen módon meg akarta tanítani. Az Úr tehát a próféta lelkében is akart valamit kimunkálni. Nem véletlenül nyitotta meg a szemét. Most már lássad azt, amit eddig nem vettél észre, mert elvakult vagy.

Amikor pedig meglátta Bálám az Úr angyalát, akkor először ezt mondja: vétkeztem, nem tudtam, hogy veled szemben megyek. Bárcsak ez a vétkeztem, mert nem tudtam, hogy veled szemben megyek, hogy te állsz előttem az úton, bárcsak ez egy őszinte bűnbánat lett volna. De kiderül az egész történetből, hogy sajnos ez nem az. Csak megijedt, az életét féltette. Azon viszont nem változtat ez a tény, hogy az Úr könyörülete ott volt iránta.

A Bálám számára története azt hirdeti, hogy Isten nem csak az ő népe iránt akar könyörülő lenni, hanem még ez iránt a próféta iránt is. Csak a próféta nem él Istennek ezzel a könyörületével.

Az áldás micsoda? Már nem csak a bajból valami jót hozhat ki az Úr, nem csak a szükségeset, hanem a bőségeset is adja, az áldás azt is jelenti, amikor az Úr kegyelmét, irgalmát látva a bűnös, a vétkező őszintén, szívből megbánja és egészen új életet kezd. Akinek ez valóság az életében, az akkor nem csak az áldással foglalkozik már – megint itt vagyunk –, hanem azzal az Úrral, aki az áldást adja.

Az áldás azt is jelenti, hogy Isten őriz. Megőrzi az övéit. Bálám iránt is látjuk, hogy Isten kész lenne őt megőrizni, hiszen helyre tudja állítani, de sajnos a Biblia alapján tudjuk, hogy Bálámnak ez nem kellett. Bálám megmaradt annál: örül az életének, teszi azt, amit tennie kell, mert kénytelen azt tenni, de a végén sajnos ő is ott van azok között, akiket Izrael népének ítélnie kell. A 25-31. részeket ha elolvassuk majd, láthatjuk szomorúan.

Az áldás az Úr népének azt jelenti, hogy a bajok idején is tudom, hogy az Úrral együtt micsoda ajándékok vannak. Amikor pedig bűnöm van, és ki kell mondani, hogy vétkeztem, mert nem tudtam, hogy veled megyek szemben, nem tudtam, hogy nem tetszik, Uram, az az út neked, amin jártam, és lehet, hogy emiatt van az életemben annyi keserűség és baj, de az Úr áldást tud kihozni belőle – most hadd mondjam így –, de helyre akarok állni.

Gondoljunk Péterre. Lukács evangéliumából tudjuk, hogy Péter nemcsak azért állt helyre, mert megszólalt a kakas, ahogy az Úr megígérte. Péter helyreállításában, döntő jelentősége volt annak, hogy az Úr Jézus, aki készült elvégezni a megváltó művet, ment a kereszt felé, valahogy ott az udvaron, a főpap udvarán tartózkodik, ahol Péter is. És miközben zajlik az ő tárgyalása, zajlanak azok a percek, hogy az Úr Jézus sétál majd a kereszt felé, illetve nem is sétál, viszik és alig bír menni, neki már ez a legfontosabb. Micsoda áldás, hogy a Bálám által megígért Megváltó elvégzi a kereszt művét, magára veszi az átkot, magára veszi az ítéletet, a bűnt, Péter bűnét is, és Jézusnak ezt kell tennie, ennek az ideje van, de ott van Péter, aki éppen átkozódik – ezek a szavak most fontosak –, átkozódik, tagadja azt, hogy ő ismerné Jézust, most már harmadszor, és megszólal a kakas. Megáll az Úr Jézus, hátrafordítja a fejét és rátekint Péterre. És nem elpusztítja Pétert, pedig megtehetné. De nem elpusztítja, hanem azért tekintett rá, hogy utána olvashassuk: és Péter keservesen sírt. Tudjuk Péter életéből, hogy ő valóban szív szerint állt helyre.

Bálám, amikor meglátta az Úr angyalát, csak megijedt. Rádöbbsent, hogy: hú, milyen veszélyben voltam. Utána ő sok mindent tesz, a történet bemutatja, de azért, mert az Úr eszköze, és az Úr tudja használni, és akarja, de a Bálám lelke nem változott. Péter viszont annál inkább, mert ő tudta, hogy milyen az Úr.

Nemcsak a szükségeset, hanem bőségeset, nemcsak a bajból valami jót hoz ki, hanem még a legnagyobb bajomat, a legnagyobb nyomorúságomat, a bűnömet, az átkomat, az ítéletemet is elveszi egyszer s mindenkorra. Nekem ezért lett bátorító ebben a történetben, hogy a három áldás, amit Bálám elmond, elhangzott, ezután el akarja küldeni a király, de Bálámnak még mondani kell egy fontos igazságot, ezután jön a negyedik mondása, de ez már nem annyira az áldás, ahogy jeleztem, hanem a messiási ígéret. Látszik a Bálám történetében, hogy „áldjon meg téged az Úr és őrizzen meg téged”, ez milyen fontos, de ennél sokkal fontosabb az az Úr, aki ezt végzi.

Bálám, amikor megérkezett – visszatérve a történet menetébe megint –, Moáb királya nagyon örült, rendezett neki egy lakomát, és utána rögtön reggel fölviszi egy hegyre, és ott látta meg először Izrael egy részét. De Isten, amikor megjelenik neki, áldást kell mondania, és ahogy jeleztem, az elsőnél, hogy milyen sokan vannak. Aztán Bálák király számon kéri, hogy hogyhogy áldást mondtál, és arra gondol, hogy másik helyről látva a népet, majd biztos meg tudja átkozni. De a másik helyen sem sikerül. Aztán egy harmadik helyre viszi Bálák, ott sem sikerül.

Áldást kell mondania, mert ezt akarja Isten. De a másodiknál hangzott el egy nagyon fontos mondat. A második áldásban, mielőtt az áldást mondaná Bálám, ezt mondta: Isten nem hazudik. Nem olyan mint az em-

ber, aki hazudna. Azt is elmondja, ha az Úr ígér valamit, akkor beteljesíti. Ha az Úr ígér valamit, beteljesíti. Ő, ha mond valamit, mivel nem hazudik, nem csaló, ezért az Úr megteszi, amit mond.

Ehhez a második áldásban elhangzott kijelentéshez kapcsolódóan juttatta eszembe ezt az Úr, hogy ez is az áldás része. Amikor az áldás azt jelenti, hogy az Úr még nem adott semmit, ő ott van, ő ott van. De valami szükséges, valami még nincs. És még nincs ott mellette az, hogy bőség. Van valami, ami a baj, de még nincs ott a megoldás, hogy de javamra vált. De ebben a második bálámi áldásban elhangzik: nem hazudik az Isten, és ha ő ígér valamit, akkor azt beteljesíti.

Jelzem, hogy a kommentárírók ezért is mondják, hogy itt az ígéret szó elhangzása is érzékelteti, hogy az Úr népének meg kell tanulni, hogy az ősatyáknak tett ígéretet Isten beteljesíti mindenek ellenére is, mert ő ilyen kegyelmes. Az áldás tehát azt jelenti, hogy Isten ígér, csak még nem teljesedett be.

Adventben ennek is üzenete van nekünk. Isten ígér, még várni kell talán a beteljesedésére, de olyan biztos, mintha már beteljesedett volna, hiszen tudom, hogy az Úr nem hazudik, és tudom, hogy az Úr, amit mond, azt megteszi. A messiási ígéret miatt fontos, hogy amíg nem teszi meg, addig is ezzel a tudattal lehet várni a beteljesedésre.

Itt megint az áldásra gondolva: azt mi áldásnak szoktuk megélni, amikor várni kell az Úrra? Most tudatosan mondtam így, hogy várni kell az Úrra. Nem azt mondtam, hogy várni kell. Azt nem szoktuk áldásnak megélni. Egyikünk se szeret várni. Vagy aki szeret várni, az már sok mindent hozzátett vagy tapasztalt, mert tudja, hogy biztos, hogy majd lesz beteljesedés, de általában nem szeretünk várni. De az ige azt mondja: jó az Úrra várni. „Jó várni, és megadással lenni az Úr szabadításáig.” És a köszöntés igéjében is ezt hallottuk, hogy „Akik őreá néznek, azok felvidulnak, arcuk meg nem pirul.” Nehéz helyzetben is, nehéz helyzetben is az Úrra néznek, és vidámak lesznek. „Éreztétek és lássátok meg, hogy jó az Úr – *áldást adó* –, boldog az az ember, aki őbenne bíz.” „Boldog az az ember, aki őbenne bíz.” Még csak ígéret van, nincs még beteljesedés, de tudom, hogy az Úr beteljesíti.

Van-e ígéret, amire azért vártok nagyon, mert olyan jó lenne, mert akkor az igazolná, hogy milyen áldást ad az Úr. De az áldás azt is jelenti, hogy még nem adta meg, de már szóban elmondta. És a vele való szeretetkapcsolat bizalma erősödik. Ilyen értelemben igaz ez is, hogy amíg várni kell, közben Isten munkálkodik bennünk és ez is javunkra válik. De a hangsúly inkább most ezen van: tudom, hogy ott az Úr az áldást adó, az ajándékozó Úr, és az ígéretét azért mondtá, mert örömet akar szerezni. Néha én úgy szoktam érezni, hogy bárcsak Isten ne mondtá volna az ígéretet, mert ak-

kor nem várnám, hanem csak úgy simán megadná. Sokkal egyszerűbb lenne, mert akkor nincs a várakozásnak a fájdalma, és akkor ott van, hogy mi csoda meglepetést kaptam. De az Úr nem ilyen, ahogy én is gondolnám esetleg, hogy jobb lenne. Az Úr olyan, és végig ilyennek mutatja be a Biblia.

A messiási ígéret beteljesedésére mennyi időt kellett várni. Mennyi időt kellett várni. Hosszú évszázadokat kellett várni. De Bálám története is azért íratott le, hogy az Úr erősítse meg újra meg újra az ígéretét. Még mindig nem teljesítette be, de mindig mondta: megígértem, várjatok rám. Az egyes nemzedékek, ahogy jöttek és mentek, mindig ebben a reménységben éltek.

Hogy is mondta maga az Úr Jézus az ő eljövetele ígéretét? Én hamar eljövök. Péter leveléből tudjuk, hogy a hamar azt jelenti, hogy csak napok kérdése. Csak az Úrnál a napok kérdése nem a mi időszámításunk szerint, illetve a mi időérzékünk szerinti napok, mert azt mondja: az Úrnál ezer esztendő egy nap, egy nap ezer esztendő. Mi melyiket tartjuk fontosabbnak? Hogy még ezer évet várni kell? Vagy már csak egy napot? Az Úrnál ezer esztendő egy nap, egy nap ezer esztendő, és nem késik el az ígérettel az Úr. Ha a személyes életünkre vonatkozó ígéretét akarja beteljesíteni, akkor nem ezer esztendő fog eltelni, mert annyit nem élünk valószínű, de a személyes életünk ígéreteire nézve is igaz: lehet, hogy egy nap, az pár évet jelent az Úrnál, a pár év csak egy napot. És amikor ott van az ajándék, akkor már minden megváltozik.

De az ígéret azt jelenti, mint áldás, hogy az Úr nemcsak a bajból valami javunkra válót ad, nemcsak a szükségeset adja, hanem a bőségeset, és így meg is őriz bennünket, hanem az áldás azt is jelenti, hogy amit az Úr mond ígéretként, azért mondja ígéretképpen, hogy várjuk reménységgel, fogadjuk el örömmel.

Bálám története azt hirdeti, hogy, amit az ároni áldásban újra meg újra hallani is szoktunk – „áldjon meg téged az Úr és őrizzen meg téged” –, az áll. Az Úr áldását, az ároni áldást az Úr népe tagjai mondták. Az Úr áldását egy pogány hamis próféta is mondta, mert mondania kellett, mert az Úr ugyanaz.

Az a kérdés, hogy mi bízunk-e ebben az Úrban. A példákban is hallhatunk, hogy ma is lehet bízni, reménykedni, várni. „Jó várni, és megadással lenni az Úr szabadításáig.”

Imádkozzunk!

Imádunk téged azért, mennyei Atyánk, mert amit te még az Éden kertjében kijelentettél a sátánnak, hogy eljön majd a szabadító, az asszony magva a kígyó fejére taposva, köszönjük, hogy beteljesítetted, a sátánnak is vesztenie kellett. Köszönjük, hogy ezért lehet nekünk bűnbocsánatunk,

szabadításunk, mert nemcsak legyőzted a sátánt, a kísértőt, hanem megszabadítottál a bűneinktől, az ítéletünktől. Köszönjük, Urunk, amikor nemcsak Péternek igazoltad, milyen nagy a te kegyelmed, bűnbocsátó szabadításod, hanem nekünk is akkor, amikor megtérhettünk hozzád, és azóta is hányszor.

Köszönjük azt a szabadítást is, Urunk, amit adtál nehéz helyzetekben. Megvalljuk, hogy elméletben mi valljuk, hogy jó várni terád, de nem mindig érezzük át ennek a békességét.

Hálásak vagyunk, hogy ebben a bibliai történetben is abban erősítesz bennünket, hogy te nem hazudsz. Köszönjük, hogy te mindig igazat mondasz, és amikor ígéretet adtál nekünk is, azzal is a javunkat akartad, hogy ennek az örömeben reménykedjünk.

Köszönjük azt is, amikor megadtad a bőséget. Szeretnénk, Urunk, szívből hálásak lenni akkor is, ha kevés van, de akkor is, ha bőséggel. Olyan nagy ajándék, hogy te tudod, mikor mit kell adnod.

Arra kérünk mint gyülekezeti közösség is, ilyen Istennek, ilyen Úrnak valljunk téged, és éljünk meg. Amikor a földi élet dolgairól beszélgetünk a munkatársakkal, szomszédokkal, diáktársakkal, segíts, Urunk, hogy szabadítónak, megtartónak, áldó Istennek valljunk.

Őrizz meg bennünket, minden elkeseredéstől. És az imádságainkban is hadd hassa át imádságainkat a hála és az öröm és az imádat.

Hisszük, hogy te Kárpátalján is szabadítást akarsz adni. Kérünk arra, hogy az ottaniaknak, különösen a magyaroknak adj erőt, türelmet, adj ott megoldást. Urunk, olyan ajándék, hogy mi ezt kérhetjük most is tőled. Adj ott békességet, kérünk. És valóban ebből a bajból is valamit a javukra formálj.

Kérünk a mi népünkért is. Bocsásd meg, hogy a mi népünk olyan sokszor átkozódik, bocsásd meg, hogy átkozódunk. Szabadíts meg bennünket, kérünk. Népünk vezetőit is te tartsd kezében. Bárcsak mindannyian a te eszközeid lehetnének szívből. Adj nekik, Urunk, alázatot, adj nekik is pihe- nést az adventi időszakban.

És kérünk arra, hogy áldd meg ennek a mai napnak azt a munkáját, amit a média is felvállalt. De add, Urunk, hogy ne csak az adventi, karácsonyi időszakban legyen szeretet, hanem bárcsak lehetne egész évben. Mi mindenképpen hadd lehessünk ilyen közvetítők. Köszönjük, hogy az Úr Jézusért ez lehet.

Most a csendben elmondott imádságunkat is hallgasd meg, kérünk, Jézus érdeméért.

Ámen.

329. ének

Bach J.S., Lipcse, 1736.

Itt ál- lok já- szo- lod fe- lett, ó
 El- jöt- tem, el- hoz- tam ne- ked, a
 Jé- zu- som, sze- rel- mem,
 mit ke- zed- ből nyer- tem; Vedd
 el- mém, lel- kem és szí- vem, Hadd adjam néked
 min- de- nem, Hogy ked- ves lé- gyek né- ked!

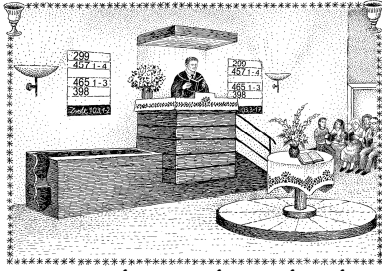
2. Nem éltem még e föld színén: te értem megszülettél; :/: Még rólad mit sem tudtam én: tulajdonoddá tettél; Még meg sem formált szent kezéd, Már elválasztál engemet, Hogy társam légy e földön.

3. Halálban, éjben vártam én: fölkelte a nap rám véled. :/: Terólad ömlik rám a fény: a béke, boldog élet, A lélek ékességei; Belőlük hitnek mennyei Szép tisztasága árad.

4. Csak nézlek boldog szívvel és nem győzlek nézni téged, :/: Szóm és erőm mind oly kevés, hogy elmondhassa néked: Bár felfoghatna tégedet Az emberszív és ismeret, Hogy megfejthesse titkod!

5. Megváltóm, egy kérésemet nem vetheted meg nekem: :/: Hogy szívem mélyén tégedet hordozhatlak, remélem, És bölcsőd, szállásod leszek; Jövel hát, tölts el engemet Magaddal: nagy örömmel!

Gerhardt Pál, 1607–1676.

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2016. december 18.
(vasárnap)**

Földvári Tibor

BÁLÁM AZ ÚR ESZKÖZE

Énekek: 327,1. 2-4; 329

Lekció: 4Mózes 24,10-17

Alapige: 4Mózes 24,17

Látom őt, de nem most; nézem őt, de nem közel. Csillag származik Jákóbból, és királyi pálca támad Izráelből; és általveri Moábnak oldalait, és összetöri Sethnek minden fiait.

Imádkozzunk!

Hódolunk előtted, mennyei Atyánk, mert az Úr Jézust mi is imádhattuk az énekekben is, és imádhadjuk most is egyszülött Fiúként, őáltala, őbenne téged, mennyei Atyánkat, és köszönjük, hogy Szentlelked által. Imádunk téged, mert az Úr Jézus nem csak megszületett, hanem meg is halt. Milyen ajándék, hogyha szívből mondhatjuk most is: érettem is. Urunk, akiknek ez még nem szívügye, akik számára az Úr Jézus születése, halála, feltámadása, élete semmit nem jelent igazán, könyörülj rajtuk, hogy fogadják el a kegyelmet, amíg lehet. Hiszen várjuk az Urat vissza. Áldunk, hogy nem azért, hogy ítéljen minket, hanem hogy boldog örökséget, drága örömet hozzon.

Köszönjük, Urunk, hogy mi érezhetjük és láthatjuk, hogy te jó vagy. A te isteni jószágod jele volt csak az elmúlt hét is. Kérünk téged arra, Urunk, ha mégis lenne a szívünkben keserűség, az adventi időszak nem békét és nyugalmat hozott, hanem éppen az ellenkezőjét, akkor a gyülekezet közösségében most hadd tudjunk elcsendesedni lelkileg is mindenképpen.

Köszönjük, Urunk, hogy az előtted való csendben te szólni is akarsz, de most is azt valljuk, Urunk, mi imádni szeretnénk téged, hiszen ez az istentisztelet lényege, de köszönjük, hogy te pedig szólni akarsz, és amit mondasz, segíts hinnünk és segíts, hogy igyekezzünk aszerint élni.

Azokat a testvéreinket, aki a betegség miatt vagy bármi más miatt nem tudnak most velünk lenni, pedig készültek ide, kísérje kegyelmed, légy mellettük is, nekik is adj igét a mai napon, kérünk, Jézusért.

Ámen.

Igehirdetés

Manapság sokkal több mesefilmet nézhetnek a gyermekeink, unokáink, és pár évvel ezelőtt a leghíresebb a Shrek volt. Nem tudom, hogy megnéztük-e ővelük együtt? Az a film nekem azért kedves, mert nagyon őszintén beszél a barátságról. Milyen barátság lehet két személy között a kritikus helyzetben is. És abban a filmben is van egy beszélő szamár, de ott az a csoda, ha nem szólal meg. Mivel a magyar szinkron rendkívül jól szokott sikerülni, ezért hihetetlenül sokat lehet azon nevetni, amikor és ahogyan ő beszél. De amikor a legkritikusabb helyzetben vannak együtt, akkor neki nem szabad megszólalnia.

A mesék sokszor beszélnek beszélő állatokról. És a Bálám szamara történetét a gyerekek ismerni szokták, és ha kimondjuk, hogy Bálám, akkor mindig rögtön mondják: igen, a szamara beszél. Csak az a szép a bibliai történetben, hogy ez igaz.

Ahogy így készültem a gyermekekre fókuszálva, hiszen őelőttük is szólni kell majd, az jutott eszembe, hogy mi lehetett ilyen fontos Istennek, hogy még egy szamarat is megszólaltatott. Hiszen az Úr megtehetette volna sokkal egyszerűbben is azt, amit ő az ő népével tervezett, és valamiért még egy állatot is – ráadásul éppen egy szamarat – szólaltatott meg. A szamár megszólalása pedig tulajdonképpen azért volt fontos, mert így mentette meg a gazdáját, Bálámot, így lett Bálám végül is Istennek alkalmas eszköze.

Szóval egyáltalán Istennek mi volt a terve, hogy Bálámnak a szamarát is beszéltette, és ezen keresztül vajon mit akart az ő népével tenni vagy mit akart az ő népének mondani.

Ez azért fontos, mert ha ott lettünk volna a gyermek-istentiszteleteken, akkor az utóbbi alkalmakon mindig nagyon negatív történetek szóltak. De nem Isten népe ellenségeiről, hanem az Úr népéről. Fellázkodtak Mirjám és Áron, a testvérek Mózes ellen, Kórah és a családtagjai szintén fellázkodtak a testi és a lelki vezetés ellen. Nagyon súlyos büntetések érték a népet. Múlt vasárnap az érc kígyó története hangzott, amikor Isten megmentett és csak rá kellett tekinteni. Újra meg újra tehát Isten lázadó népéről szólt a bibliai történet.

S akkor egyszer csak hirtelen három részen, hosszú részekben keresztül itt van egy pogány látnok, jövendőmondó, meg az ő szamara. Igazából ő szerepel. Isten népéről csak annyit olvasunk, hogy a sátrai ott vannak a pusztában, Moáb mezőségén a pusztában (22-24. részéről van most szó).

Isten népe igazából nem tud semmiről, de a háttérben zajlik az ő szempontjukból a történet, és látszik, hogy Isten ezt a lázadó népet hogyan tartja meg, hogyan vigyáz rájuk. És valamiért egy állat is megszólalt, ennyire akarta Isten jelezni, hogy ő mire képes, és mit akar az ő népével.

Mindez pedig nekünk most advent vasárnapján. Bálám szamarának a története, Bálám története mit akar nekünk mondani? Mivel mi hallottuk a 17. verset itt a felolvasott szakaszból, picit könnyebb számunkra, hiszen ismerjük az egész bibliai történetet: „Csillag származik Jákóbból, királyi pálca támad Izraelből.” Emlékszünk, hogy valószínűsíthetően a bölcsek ezt az ígéretet ismerhették. Ezt nem tudjuk pontosan, de valószínű. Valamint, hogy ez messiási vers, messiási ígéret. De ha nem tudtuk volna ezt, és csak halljuk a Bálám történetét, akkor ott van Istennek a személye, és az ő tette. Mit mond tehát az Úrról ez a történet? Erre kell figyelniük nagyon. Valamint az Úr népéről is természetesen, csak most ők nem annyira aktívak. Milyen jó, mert amikor aktívak voltak, mindig hibáztak, nagyon súlyosan.

Két dolgot emelünk ki. Az egyik, hogy hogyan használja Isten még ezt a pogány – és hadd mondjam így, ez már minősítés lesz – hamis prófétát is népe javára, és mit is jelent az áldás. Mert háromszor is meg kellett áldani, ezt hallottuk a történet felolvasásából is.

Mit is jelent az áldás? Át szoktuk-e gondolni azt, amikor egymásnak is Áldást és békességet köszönünk, hogy mikor ezt mondjuk, hogy áldás, akkor mit kívánunk egymásnak. Ez is kérdés.

Izrael népe Moáb mezőségére ért. Hogyha lenne térkép, akkor azt látnánk, hogy nagyon közel vannak Kánaán földjéhez, az ígéret földjéhez, nem sokára készülnek bemenni. Ott vannak Jerikó átellenében, hatalmas győzelmet arattak az Úr kegyelméből. Újra kiemelem, nagyon a kegyelem, mert Izrael népe igen lázadó volt ebben az időben. Moáb királya összefogott a midianitákkal. Ő nagyobbak látta Izrael fiait, pedig ők nem harcosok voltak, mégis megijedt tőlük, és ezért kér segítséget ettől a jövendőmondótól, aki az Eufrátesz folyó partján Pétorban lakik, Szíriában, északra.

Hetek, hónapok telhetnek el, mikorra ez az egész történet végbe megy. Egy biztos, a királynak várnia kell Bálám, a próféta érkezésére, mert kezdetben Bálámnak a személye hihetetlen pozitívnak látszik. A történetleírás nem minősíti Bálám lelkét, lelkületét. Az egész Szentírásból derül ki, hogy mi van tulajdonképpen a szívében.

Egy dolog biztos, hogy amikor elindul majd, akkor az Úr megharagszik rá. A történetből ez látszik furcsa módon, hogy ha Isten küldte őt, hogy menjél, de csak azt tedd, amit mondok neked, és elindul Bálám, akkor Isten miért haragszik rá? Ezzel jelzi csak a történetleírás, hogy valami nincs rendben ebben a prófétában. De a Szentírásból tudjuk, hogy nagyon nincs

rendben, szinte minden. Egyszerű az ok – Timótheust is erre figyelmeztette Pál –, a pénz szerelmére figyelni kell. „Minden rossznak gyökere a pénz szerelme.” Ez a próféta prófétál, külföldön is, hazájában is, pénzért. És most is rengeteg pénzt remél.

De az látszik már rögtön a leírás elején, hogy Bálám mégis csak azt kell, hogy tegye majd, amit az Úr akar. A személyiség ezért ellentmondásos. Egyrészt azt látjuk, hogy Isten úgy tartja a kezében, ahogy akarja, de a Bálám szívében még sincs őszinte hit az Úrral, az Úr iránt. Jézus, emlékszünk, azt mondta, hogy lehet még az ő nevében prófétálni is, nagy csodákat tenni, lehet mondani, hogy Uram, Uram, de ha valaki nem cselekszi az Úr akaratát, akkor az nagy bajt jelent. Bálám látszólag cselekedte az Úr akaratát a történetleírásban, de az egész Szentírás alapján, és a történetből is látszik mégiscsak a folytatásban, hogy ő akkor is mindig arra gondolt, hogy hogyan szerezhetné meg azt a pénzt, amit végül is nem kapott meg, hiszen nem azt tette, amit elvártak tőle. Kénytelen volt Bálám Istennek engedelmeskedni.

De vajon az Úr miért egy ilyen prófétát akart használni? És itt vagyunk a történetnek a kezdeti kérdésénél.

Gondoljunk arra, hogy amikor Isten Józsefet és Máriát Betlehembe akarja vitetni, akkor nem azt teszi, hogy szól Józsefnek, hogy menj Betlehembe, mert tudod, hogy a Bibliában ez van leírva, és el akarlak téged vinni Betlehembe, mert ott kell megszületni a Messiásnak. Isten sokkal bonyolultabban oldotta meg annak az ígéretnek a beteljesítését is, hogy az Úr Jézus Betlehembe kerüljön. Jött egy császári parancs Augustusz császártól. Ugyanolyan híreket hallhattak volna akkor is a facebookon meg a médiában, ahogy ma is halljuk, ha esetleg emelnék az adókat. Mindenki forrong, és egy fiatal házaspár, akik baba születését várják, kénytelenek elmenni Betlehembe.

Isten nem mindig úgy szokott cselekedni, ahogy esetleg az övéi a legegyszerűbbnek gondolják. A Bálám története is ezért először ezt mutatja, hogy amikor az Úr az ő népe javára akar valamit tenni, akkor néha bonyolultabban cselekszik, mint ahogy mi úgy gondolnánk olvasva a Bibliát, hogy egyszerűbben is meg lehetett volna oldani.

Mert mi az áldás? – Az aranymondás ez lesz majd: „Áldjon meg téged az Úr és őrizzen meg téged.” Az ároni áldás első fele. – Most csak néhány részét vesszük. Az áldás azt is jelenti, amikor Isten valami nagyon rosszból mégis valami nagy jót hoz ki. Isten valami bajból valami hasznosat, népe javára válót hoz ki. Lázadó népe, akik most nyugalomban vannak, de bármikor készek föllázadni, tudniuk kell, hogy az Úr tudja használni a hamis prófétát is, a pogány prófétát is, amikor ígéreteket akar beteljesíteni. És ebben önmagában vigasztalás van. Lehet, hogy a népe lázad, lehet, hogy

nem érdemli meg, hogy bemenjenek a fiak és az unokák nemzedéke sem, de Isten akkor is be fogja teljesíteni az ígérését. Ha kell, akkor egy pogány hamis prófétán keresztül mutatom meg, hogy én áldást akkor is tudok adni nektek, hogyha ti nem érdemlitek meg. Sőt kifejezetten valami rosszat érdemelnétek, akkor az áldásommal, az én ajándékozó szeretetemmel titeket is helyre akarok állítani.

Az egész Bálám történet mutatja, hogy Isten nemcsak az ő ajándékát akarja adni népének, lázadó népének, hanem önmagát akarja adni. A messiási ígérlet a végén ezért is hangzik. Bajból rosszat hoz ki az Úr, ő tud használni egy hamis prófétát is, ha kell, az ő lázadó népét is, ha kell, be tudja vinni, mert ő helyreállítja a népet, szabadítást küld nekik, népe javára akar cselekedni. Bálám Isten népe javát szolgálja. Kénytelen ezt tenni, mert az Úr olyan hatalmas, hatalommal bír, hogy ő bárkit úgy használ, ahogy akar. Megmarad a népének is a lázadó jellemzője, és abból szabadulni kell, abból tisztulni kell, helyre kell állni. Megmarad Bálám – sajnos – pénzszeretete, de az Úr akkor is azt teszi, amit ő akar, és amit ő eltervezett.

Mindhárom áldásban felhangzik hatalmasan az atyáknak tett ígérlet. Nincs most idő felolvasni a három áldást, elég hosszú, csak jelzem, hogy Isten áldása az nem kicsinyes. Ő nem olyan, hogy: na, adok neked valamit, aztán legyen elég. Hanem az áldás azt is jelenti, hogy nemcsak hogy a bajból is, ha kell, valami jót hoz ki népe javára, hanem amikor nem csak a szükségeset adja, hanem bőséggel ad. Azért azt megemlítem, hogy a legelső áldás, amit Bálámnak mondani kellett, éppen erre a bőségre utalt Izrael népe kapcsán. Olyan sokan vannak – ígérte Isten Ábrahámnak: számold meg a csillagokat, vagy számold meg a fövény porát, milyen sok, és olyan sokan vannak Izrael fiai, mint a fövény pora, a tenger melletti fövény pora.

Hatalmas létszám. Moáb királya ezért ijedt meg tőlük. Pedig a Mózes 4. könyve bemutatta, hogy hányszor kellett meghalni is, amikor lázadtak, és sokan meghaltak. A apák és a nagyapák nemzedéke ráadásul nem is mehetett be Kánaán földjére. De az isteni ígérlet akkor is végbe ment, és végbe megy. Bálám története ezt is hirdeti. Mert az Úr nem csak a szükségeset adja, hanem bőséggel.

Isten mindenképpen azt akarja jelezni nekünk is, hogy milyenek látjuk őt akkor, amikor olyan dolgok történnek, amit nem értünk. Túl bonyolult dolgok, és nem értjük, hogy vajon velünk miért történik ilyen, miért olyanok az emberek, akik esetleg befolyásolhatják az életünket, amilyenek, és hogy lehet az, hogy Isten valakiknek többször is megenged, hogy valamit tegyenek. Most nem akarok tudatosan személyesebb példát mondani, de Bálámnak háromszor is kellett valamit mondania. És csak azért lett áldás, amit mondott és nem átok, mert az Úr nem engedte.

Ha a „csillag származik Jákóbból, királyi pálca támad Izraelből” messiási ígéretet hisszük a Bálám története kapcsán, akkor nekünk tudnunk kell, hogy Jézus Krisztus nem véletlenül jött el. Azért jött el, hogy éppen e bűneset utáni világ, vagy a saját magunk hamissága ellenére is jelezhesse, hogy be fogja teljesíteni az ígéreteit. Volt-e már neked az kérdés, hogy hogy fogok így üdvözülni? Hogy maradok én meg az Úr útján, hogyha ilyen vagyok? Vagy hogy marad meg a családnak, hogyha valaki ilyen a családban? Hogy alakul a gyermekeim, unokáink jövője, hogyha ilyen az élet és ilyen nehéz?

Most azokra a gondolatokra szeretném a testvérek figyelmét felhívni, amelyekben ez a kérdés, hogy áldás, de amikor az Úr a bajból valami javunkra válót hoz ki. És az áldás jelzi azt is, hogy lehet, hogy nemcsak a szükségeset, hanem a bőségeset is adja. Mi örülnénk csak a szükségesnek, amikor baj van. Az is elég lenne, de az Úr nem kicsinyes. Ő nemcsak úgy valamit akar, valamilyen fajta megoldást, hanem ő teljes szabadítást akar adni. Ezért adja először önmagát Jézusban, és adja az ő szabadítását.

Bálám történetéhez visszatérve: amikor a követek hozzá mentek, először nem akart menni, mert nem engedi az Úr, aztán jött ez, hogy küldött Moáb királya még magasabb, előkelőbb embereket, még több pénzzel. Akkor már engedi az Úr, de mondta neki, hogy csak azt tedd, amit majd mondok. Így indult el, de a szívében ott volt a pénz szerelme, és ekkor szólalt meg a szamár. Illetve, hát először nem szólt a szamár, hanem legfeljebb jajgatott, mert háromszor is megverte a próféta. És a történetnek ez szinte komikus része, hogy az a pogány próféta, aki hozzá van szokva ahhoz, hogy a dolgok főleg az állatokkal nem csak úgy véletlenül történnek. – A látnokok, a jövendőmondók sokszor használtak különböző állatokhoz tartozó szerveket. – És mégsem vette észre, hogy miért viselkedik furcsán a szamara.

A szamár látta az Úr angyalát. És nem tudom, emlékezünk-e, mert ugye ezt nem olvastuk fel, hogy miért is láthatta? A gyermekeknek majd meseszerűbben kell elmondani, de itt meg kell említeni, hogy azt olvassuk az igében, hogy az Úr megnyitotta a szamár száját. Megnyitotta az Úr a szamár száját és megszólalt. Utána pedig azt olvassuk majd a történetben, hogy az Úr megnyitotta Bálám szemét, hogy végre ő is láthassa az angyalt. Mind a kétszer, mind a kettőnél az Úr csinál valamit.

De ez önmagában beszédes, hogy először a gazdának az állatával foglalkozik az Úr, amikor ő szeretné jelezni az ő népének, hogy milyen Isten vagyok. Először a szamárnak a száját nyitotta meg. Mert Bálám nem tudja, hogy a szamara mentette meg az életét. Először letért az útról, aztán a szőlősgarád mellett a falhoz szorulva ment el az angyal mellett, de azután túl szűk volt a terep, kénytelen volt a szamár lefeküdni, mert különben ne-

kiment volna az angyalnak, az angyal pedig akkor megölte volna a prófétát. De nem ez történt, hanem Isten – most már így mondom –, Isten megkönyörült Bálámon. Nem akarta elpusztítani. Azért nem halt meg Bálám, pedig haragudott rá az Úr, mert a számár azt tette, amit. És itt jött az, hogy meg is szólalt a számár.

Nem is azért szól tehát a számár, hogy Izrael fiai, amikor majd ezt olvassák, csodálják, hogy jó, az Úr meg tudja szólaltatni a szamarakat, hanem azt akarja hirdetni elsősorban a történeten belül, hogy Isten könyörülete, szeretete ebben mutatkozott meg, hogy a szamarat még meg is szólaltatta, mert a prófétával beszélni akart. A prófétát valamilyen módon meg akarta tanítani. Az Úr tehát a próféta lelkében is akart valamit kimunkálni. Nem véletlenül nyitotta meg a szemét. Most már lássad azt, amit eddig nem vettél észre, mert elvakult vagy.

Amikor pedig meglátta Bálám az Úr angyalát, akkor először ezt mondja: vétkeztem, nem tudtam, hogy veled szemben megyek. Bárcsak ez a vétkeztem, mert nem tudtam, hogy veled szemben megyek, hogy te állsz előttem az úton, bárcsak ez egy őszinte bűnbánat lett volna. De kiderül az egész történetből, hogy sajnos ez nem az. Csak megijedt, az életét féltette. Azon viszont nem változtat ez a tény, hogy az Úr könyörülete ott volt iránta.

A Bálám számára története azt hirdeti, hogy Isten nem csak az ő népe iránt akar könyörülő lenni, hanem még ez iránt a próféta iránt is. Csak a próféta nem él Istennek ezzel a könyörületével.

Az áldás micsoda? Már nem csak a bajból valami jót hozhat ki az Úr, nem csak a szükségeset, hanem a bőségeset is adja, az áldás azt is jelenti, amikor az Úr kegyelmét, irgalmát látva a bűnös, a vétkező őszintén, szívből megbánja és egészen új életet kezd. Akinek ez valóság az életében, az akkor nem csak az áldással foglalkozik már – megint itt vagyunk –, hanem azzal az Úrral, aki az áldást adja.

Az áldás azt is jelenti, hogy Isten őriz. Megőrzi az övéit. Bálám iránt is látjuk, hogy Isten kész lenne őt megőrizni, hiszen helyre tudja állítani, de sajnos a Biblia alapján tudjuk, hogy Bálámnak ez nem kellett. Bálám megmaradt annál: örül az életének, teszi azt, amit tennie kell, mert kénytelen azt tenni, de a végén sajnos ő is ott van azok között, akiket Izrael népének ítélnie kell. A 25-31. részeket ha elolvassuk majd, láthatjuk szomorúan.

Az áldás az Úr népének azt jelenti, hogy a bajok idején is tudom, hogy az Úrral együtt micsoda ajándékok vannak. Amikor pedig bűnöm van, és ki kell mondani, hogy vétkeztem, mert nem tudtam, hogy veled megyek szemben, nem tudtam, hogy nem tetszik, Uram, az az út neked, amin jártam, és lehet, hogy emiatt van az életemben annyi keserűség és baj, de az Úr áldást tud kihozni belőle – most hadd mondjam így –, de helyre akarok állni.

Gondoljunk Péterre. Lukács evangéliumából tudjuk, hogy Péter nemcsak azért állt helyre, mert megszólalt a kakas, ahogy az Úr megígérte. Péter helyreállításában, döntő jelentősége volt annak, hogy az Úr Jézus, aki készült elvégezni a megváltó művet, ment a kereszt felé, valahogy ott az udvaron, a főpap udvarán tartózkodik, ahol Péter is. És miközben zajlik az ő tárgyalása, zajlanak azok a percek, hogy az Úr Jézus sétál majd a kereszt felé, illetve nem is sétál, viszik és alig bír menni, neki már ez a legfontosabb. Micsoda áldás, hogy a Bálám által megígért Megváltó elvégzi a kereszt művét, magára veszi az átkot, magára veszi az ítéletet, a bűnt, Péter bűnét is, és Jézusnak ezt kell tennie, ennek az ideje van, de ott van Péter, aki éppen átkozódik – ezek a szavak most fontosak –, átkozódik, tagadja azt, hogy ő ismerné Jézust, most már harmadszor, és megszólal a kakas. Megáll az Úr Jézus, hátrafordítja a fejét és rátekint Péterre. És nem elpusztítja Pétert, pedig megtehetné. De nem elpusztítja, hanem azért tekintett rá, hogy utána olvashassuk: és Péter keservesen sírt. Tudjuk Péter életéből, hogy ő valóban szív szerint állt helyre.

Bálám, amikor meglátta az Úr angyalát, csak megijedt. Rádöbbsent, hogy: hú, milyen veszélyben voltam. Utána ő sok mindent tesz, a történet bemutatja, de azért, mert az Úr eszköze, és az Úr tudja használni, és akarja, de a Bálám lelke nem változott. Péter viszont annál inkább, mert ő tudta, hogy milyen az Úr.

Nemcsak a szükségeset, hanem bőségeset, nemcsak a bajból valami jót hoz ki, hanem még a legnagyobb bajomat, a legnagyobb nyomorúságomat, a bűnömet, az átkomat, az ítéletemet is elveszi egyszer s mindenkorra. Nekem ezért lett bátorító ebben a történetben, hogy a három áldás, amit Bálám elmond, elhangzott, ezután el akarja küldeni a király, de Bálámnak még mondani kell egy fontos igazságot, ezután jön a negyedik mondása, de ez már nem annyira az áldás, ahogy jeleztem, hanem a messiási ígéret. Látszik a Bálám történetében, hogy „áldjon meg téged az Úr és őrizzen meg téged”, ez milyen fontos, de ennél sokkal fontosabb az az Úr, aki ezt végzi.

Bálám, amikor megérkezett – visszatérve a történet menetébe megint –, Moáb királya nagyon örült, rendezett neki egy lakomát, és utána rögtön reggel fölviszi egy hegyre, és ott látta meg először Izrael egy részét. De Isten, amikor megjelenik neki, áldást kell mondania, és ahogy jeleztem, az elsőnél, hogy milyen sokan vannak. Aztán Bálák király számon kéri, hogy hogyhogy áldást mondtál, és arra gondol, hogy másik helyről látva a népet, majd biztos meg tudja átkozni. De a másik helyen sem sikerül. Aztán egy harmadik helyre viszi Bálák, ott sem sikerül.

Áldást kell mondania, mert ezt akarja Isten. De a másodiknál hangzott el egy nagyon fontos mondat. A második áldásban, mielőtt az áldást mondaná Bálám, ezt mondta: Isten nem hazudik. Nem olyan mint az em-

ber, aki hazudna. Azt is elmondja, ha az Úr ígér valamit, akkor beteljesíti. Ha az Úr ígér valamit, beteljesíti. Ő, ha mond valamit, mivel nem hazudik, nem csaló, ezért az Úr megteszi, amit mond.

Ehhez a második áldásban elhangzott kijelentéshez kapcsolódóan juttatta eszembe ezt az Úr, hogy ez is az áldás része. Amikor az áldás azt jelenti, hogy az Úr még nem adott semmit, ő ott van, ő ott van. De valami szükséges, valami még nincs. És még nincs ott mellette az, hogy bőség. Van valami, ami a baj, de még nincs ott a megoldás, hogy de javamra vált. De ebben a második bálámi áldásban elhangzik: nem hazudik az Isten, és ha ő ígér valamit, akkor azt beteljesíti.

Jelzem, hogy a kommentárírók ezért is mondják, hogy itt az ígéret szó elhangzása is érzékelteti, hogy az Úr népének meg kell tanulni, hogy az ősatyáknak tett ígéretet Isten beteljesíti mindenek ellenére is, mert ő ilyen kegyelmes. Az áldás tehát azt jelenti, hogy Isten ígér, csak még nem teljesedett be.

Adventben ennek is üzenete van nekünk. Isten ígér, még várni kell talán a beteljesedésére, de olyan biztos, mintha már beteljesedett volna, hiszen tudom, hogy az Úr nem hazudik, és tudom, hogy az Úr, amit mond, azt megteszi. A messiási ígéret miatt fontos, hogy amíg nem teszi meg, addig is ezzel a tudattal lehet várni a beteljesedésre.

Itt megint az áldásra gondolva: azt mi áldásnak szoktuk megélni, amikor várni kell az Úrra? Most tudatosan mondtam így, hogy várni kell az Úrra. Nem azt mondtam, hogy várni kell. Azt nem szoktuk áldásnak megélni. Egyikünk se szeret várni. Vagy aki szeret várni, az már sok mindent hozzátett vagy tapasztalt, mert tudja, hogy biztos, hogy majd lesz beteljesedés, de általában nem szeretünk várni. De az ige azt mondja: jó az Úrra várni. „Jó várni, és megadással lenni az Úr szabadításáig.” És a köszöntés igéjében is ezt hallottuk, hogy „Akik őreá néznek, azok felvidulnak, arcuk meg nem pirul.” Nehéz helyzetben is, nehéz helyzetben is az Úrra néznek, és vidámak lesznek. „Éreztétek és lássátok meg, hogy jó az Úr – *áldást adó* –, boldog az az ember, aki őbenne bíz.” „Boldog az az ember, aki őbenne bíz.” Még csak ígéret van, nincs még beteljesedés, de tudom, hogy az Úr beteljesíti.

Van-e ígéret, amire azért vártok nagyon, mert olyan jó lenne, mert akkor az igazolná, hogy milyen áldást ad az Úr. De az áldás azt is jelenti, hogy még nem adta meg, de már szóban elmondta. És a vele való szeretetkapcsolat bizalma erősödik. Ilyen értelemben igaz ez is, hogy amíg várni kell, közben Isten munkálkodik bennünk és ez is javunkra válik. De a hangsúly inkább most ezen van: tudom, hogy ott az Úr az áldást adó, az ajándékozó Úr, és az ígéretét azért mondtá, mert örömet akar szerezni. Néha én úgy szoktam érezni, hogy bárcsak Isten ne mondtá volna az ígéretet, mert ak-

kor nem várnám, hanem csak úgy simán megadná. Sokkal egyszerűbb lenne, mert akkor nincs a várakozásnak a fájdalma, és akkor ott van, hogy mi csoda meglepetést kaptam. De az Úr nem ilyen, ahogy én is gondolnám esetleg, hogy jobb lenne. Az Úr olyan, és végig ilyennek mutatja be a Biblia.

A messiási ígéret beteljesedésére mennyi időt kellett várni. Mennyi időt kellett várni. Hosszú évszázadokat kellett várni. De Bálám története is azért íratott le, hogy az Úr erősítse meg újra meg újra az ígéretét. Még mindig nem teljesítette be, de mindig mondta: megígértem, várjatok rám. Az egyes nemzedékek, ahogy jöttek és mentek, mindig ebben a reménységben éltek.

Hogy is mondta maga az Úr Jézus az ő eljövetele ígéretét? Én hamar eljövök. Péter leveléből tudjuk, hogy a hamar azt jelenti, hogy csak napok kérdése. Csak az Úrnál a napok kérdése nem a mi időszámításunk szerint, illetve a mi időérzékünk szerinti napok, mert azt mondja: az Úrnál ezer esztendő egy nap, egy nap ezer esztendő. Mi melyiket tartjuk fontosabbnak? Hogy még ezer évet várni kell? Vagy már csak egy napot? Az Úrnál ezer esztendő egy nap, egy nap ezer esztendő, és nem késik el az ígérettel az Úr. Ha a személyes életünkre vonatkozó ígéretét akarja beteljesíteni, akkor nem ezer esztendő fog eltelni, mert annyit nem élünk valószínű, de a személyes életünk ígéreteire nézve is igaz: lehet, hogy egy nap, az pár évet jelent az Úrnál, a pár év csak egy napot. És amikor ott van az ajándék, akkor már minden megváltozik.

De az ígéret azt jelenti, mint áldás, hogy az Úr nemcsak a bajból valami javunkra válót ad, nemcsak a szükségeset adja, hanem a bőségeset, és így meg is őriz bennünket, hanem az áldás azt is jelenti, hogy amit az Úr mond ígéretként, azért mondja ígéretképpen, hogy várjuk reménységgel, fogadjuk el örömmel.

Bálám története azt hirdeti, hogy, amit az ároni áldásban újra meg újra hallani is szoktunk – „áldjon meg téged az Úr és őrizzen meg téged” –, az áll. Az Úr áldását, az ároni áldást az Úr népe tagjai mondták. Az Úr áldását egy pogány hamis próféta is mondta, mert mondania kellett, mert az Úr ugyanaz.

Az a kérdés, hogy mi bízunk-e ebben az Úrban. A példákban is hallhatunk, hogy ma is lehet bízni, reménykedni, várni. „Jó várni, és megadással lenni az Úr szabadításáig.”

Imádkozzunk!

Imádunk téged azért, mennyei Atyánk, mert amit te még az Éden kertjében kijelentettél a sátánnak, hogy eljön majd a szabadító, az asszony magva a kígyó fejére taposva, köszönjük, hogy beteljesítetted, a sátánnak is vesztenie kellett. Köszönjük, hogy ezért lehet nekünk bűnbocsánatunk,

szabadításunk, mert nemcsak legyőzted a sátánt, a kísértőt, hanem megszabadítottál a bűneinktől, az ítéletünktől. Köszönjük, Urunk, amikor nemcsak Péternek igazoltad, milyen nagy a te kegyelmed, bűnbocsátó szabadításod, hanem nekünk is akkor, amikor megtérhettünk hozzád, és azóta is hányszor.

Köszönjük azt a szabadítást is, Urunk, amit adtál nehéz helyzetekben. Megvalljuk, hogy elméletben mi valljuk, hogy jó várni terád, de nem mindig érezzük át ennek a békességét.

Hálásak vagyunk, hogy ebben a bibliai történetben is abban erősítesz bennünket, hogy te nem hazudsz. Köszönjük, hogy te mindig igazat mondasz, és amikor ígéretet adtál nekünk is, azzal is a javunkat akartad, hogy ennek az örömeben reménykedjünk.

Köszönjük azt is, amikor megadtad a bőséget. Szeretnénk, Urunk, szívből hálásak lenni akkor is, ha kevés van, de akkor is, ha bőséggel. Olyan nagy ajándék, hogy te tudod, mikor mit kell adnod.

Arra kérünk mint gyülekezeti közösség is, ilyen Istennek, ilyen Úrnak valljunk téged, és éljünk meg. Amikor a földi élet dolgairól beszélgetünk a munkatársakkal, szomszédokkal, diáktársakkal, segíts, Urunk, hogy szabadítónak, megtartónak, áldó Istennek valljunk.

Őrizz meg bennünket, minden elkeseredéstől. És az imádságainkban is hadd hassa át imádságainkat a hála és az öröm és az imádat.

Hisszük, hogy te Kárpátalján is szabadítást akarsz adni. Kérünk arra, hogy az ottaniaknak, különösen a magyaroknak adj erőt, türelmet, adj ott megoldást. Urunk, olyan ajándék, hogy mi ezt kérhetjük most is tőled. Adj ott békességet, kérünk. És valóban ebből a bajból is valamit a javukra formálj.

Kérünk a mi népünkért is. Bocsásd meg, hogy a mi népünk olyan sokszor átkozódik, bocsásd meg, hogy átkozódunk. Szabadíts meg bennünket, kérünk. Népünk vezetőit is te tartsd kezében. Bárcsak mindannyian a te eszközeid lehetnének szívből. Adj nekik, Urunk, alázatot, adj nekik is pihe-nést az adventi időszakban.

És kérünk arra, hogy áldd meg ennek a mai napnak azt a munkáját, amit a média is felvállalt. De add, Urunk, hogy ne csak az adventi, karácsonyi időszakban legyen szeretet, hanem bárcsak lehetne egész évben. Mi mindenképpen hadd lehessünk ilyen közvetítők. Köszönjük, hogy az Úr Jézusért ez lehet.

Most a csendben elmondott imádságunkat is hallgasd meg, kérünk, Jézus érdeméért.

Ámen.

329. ének

Bach J.S., Lipcse, 1736.

Itt ál- lok já- szo- lod fe- lett, ó
 El- jöt- tem, el- hoz- tam ne- ked, a
 Jé- zu- som, sze- rel- mem,
 mit ke- zed- ből nyer- tem; Vedd
 el- mém, lel- kem és szí- vem, Hadd adjam néked
 min- de- nem, Hogy ked- ves lé- gyek né- ked!

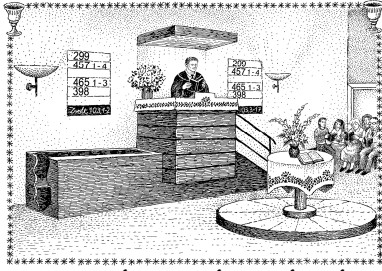
2. Nem éltem még e föld színén: te értem megszülettél; *:/*: Még rólad mit sem tudtam én: tulajdonoddá tettél; Még meg sem formált szent kezéd, Már elválasztál engemet, Hogy társam légy e földön.

3. Halálban, éjben vártam én: fölkel a nap rám véled. *:/*: Terólad ömlik rám a fény: a béke, boldog élet, A lélek ékességei; Belőlük hitnek mennyei Szép tisztasága árad.

4. Csak nézlek boldog szívvel és nem győzlek nézni téged, *:/*: Szóm és erőm mind oly kevés, hogy elmondhassa néked: Bár felfoghatna tégedet Az emberszív és ismeret, Hogy megfejthesse titkod!

5. Megváltóm, egy kérésemet nem vetheted meg nekem: *:/*: Hogy szívem mélyén tégedet hordozhatlak, remélem, És bölcsőd, szállásod leszek; Jövel hát, tölts el engemet Magaddal: nagy örömmel!

Gerhardt Pál, 1607–1676.

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2016. december 18.
(vasárnap)**

Földvári Tibor

BÁLÁM AZ ÚR ESZKÖZE

Énekek: 327,1. 2-4; 329

Lekció: 4Mózes 24,10-17

Alapige: 4Mózes 24,17

Látom őt, de nem most; nézem őt, de nem közel. Csillag származik Jákóbból, és királyi pálca támad Izráelből; és általveri Moábnak oldalait, és összetöri Sethnek minden fiait.

Imádkozzunk!

Hódolunk előtted, mennyei Atyánk, mert az Úr Jézust mi is imádkhatuk az énekekben is, és imádkhatjuk most is egyszülött Fiúként, őáltala, őbenne téged, mennyei Atyánkat, és köszönjük, hogy Szentlelked által. Imádunk téged, mert az Úr Jézus nem csak megszületett, hanem meg is halt. Milyen ajándék, hogyha szívből mondhatjuk most is: érettem is. Urunk, akiknek ez még nem szívügye, akik számára az Úr Jézus születése, halála, feltámadása, élete semmit nem jelent igazán, könyörülj rajtuk, hogy fogadják el a kegyelmet, amíg lehet. Hiszen várjuk az Urat vissza. Áldunk, hogy nem azért, hogy ítéljen minket, hanem hogy boldog örökséget, drága örömet hozzon.

Köszönjük, Urunk, hogy mi érezhetjük és láthatjuk, hogy te jó vagy. A te isteni jóságod jele volt csak az elmúlt hét is. Kérünk téged arra, Urunk, ha mégis lenne a szívünkben keserűség, az adventi időszak nem békét és nyugalmat hozott, hanem éppen az ellenkezőjét, akkor a gyülekezet közösségében most hadd tudjunk elcsendesedni lelkileg is mindenképpen.

Köszönjük, Urunk, hogy az előtted való csendben te szólni is akarsz, de most is azt valljuk, Urunk, mi imádni szeretnénk téged, hiszen ez az istentisztelet lényege, de köszönjük, hogy te pedig szólni akarsz, és amit mondasz, segíts hinnünk és segíts, hogy igyekezzünk aszerint élni.

Azokat a testvéreinket, aki a betegség miatt vagy bármi más miatt nem tudnak most velünk lenni, pedig készültek ide, kísérje kegyelmed, légy mellettük is, nekik is adj igét a mai napon, kérünk, Jézusért.

Ámen.

Igehirdetés

Manapság sokkal több mesefilmet nézhetnek a gyermekeink, unokáink, és pár évvel ezelőtt a leghíresebb a Shrek volt. Nem tudom, hogy megnéztük-e ővelük együtt? Az a film nekem azért kedves, mert nagyon őszintén beszél a barátságról. Milyen barátság lehet két személy között a kritikus helyzetben is. És abban a filmben is van egy beszélő szamár, de ott az a csoda, ha nem szólal meg. Mivel a magyar szinkron rendkívül jól szokott sikerülni, ezért hihetetlenül sokat lehet azon nevetni, amikor és ahogyan ő beszél. De amikor a legkritikusabb helyzetben vannak együtt, akkor neki nem szabad megszólalnia.

A mesék sokszor beszélnek beszélő állatokról. És a Bálám szamara történetét a gyerekek ismerni szokták, és ha kimondjuk, hogy Bálám, akkor mindig rögtön mondják: igen, a szamara beszél. Csak az a szép a bibliai történetben, hogy ez igaz.

Ahogy így készültem a gyermekekre fókuszálva, hiszen őelőttük is szólni kell majd, az jutott eszembe, hogy mi lehetett ilyen fontos Istennek, hogy még egy szamarat is megszólaltatott. Hiszen az Úr megtehetette volna sokkal egyszerűbben is azt, amit ő az ő népével tervezett, és valamiért még egy állatot is – ráadásul éppen egy szamarat – szólaltatott meg. A szamár megszólalása pedig tulajdonképpen azért volt fontos, mert így mentette meg a gazdáját, Bálámot, így lett Bálám végül is Istennek alkalmas eszköze.

Szóval egyáltalán Istennek mi volt a terve, hogy Bálámnak a szamarát is beszéltette, és ezen keresztül vajon mit akart az ő népével tenni vagy mit akart az ő népének mondani.

Ez azért fontos, mert ha ott lettünk volna a gyermek-istentiszteleteken, akkor az utóbbi alkalmakon mindig nagyon negatív történetek szóltak. De nem Isten népe ellenségeiről, hanem az Úr népéről. Fellázkodtak Mirjám és Áron, a testvérek Mózes ellen, Kórah és a családtagjai szintén fellázkodtak a testi és a lelki vezetés ellen. Nagyon súlyos büntetések érték a népet. Múlt vasárnap az érc kígyó története hangzott, amikor Isten megmentett és csak rá kellett tekinteni. Újra meg újra tehát Isten lázadó népéről szólt a bibliai történet.

S akkor egyszer csak hirtelen három részen, hosszú részekben keresztül itt van egy pogány látnok, jövendőmondó, meg az ő szamara. Igazából ő szerepel. Isten népéről csak annyit olvasunk, hogy a sátrai ott vannak a pusztában, Moáb mezőségén a pusztában (22-24. részéről van most szó).

Isten népe igazából nem tud semmiről, de a háttérben zajlik az ő szempontjukból a történet, és látszik, hogy Isten ezt a lázadó népet hogyan tartja meg, hogyan vigyáz rájuk. És valamiért egy állat is megszólalt, ennyire akarta Isten jelezni, hogy ő mire képes, és mit akar az ő népével.

Mindez pedig nekünk most advent vasárnapján. Bálám szamarának a története, Bálám története mit akar nekünk mondani? Mivel mi hallottuk a 17. verset itt a felolvasott szakaszból, picit könnyebb számunkra, hiszen ismerjük az egész bibliai történetet: „Csillag származik Jákóbból, királyi pálca támad Izraelből.” Emlékszünk, hogy valószínűsíthetően a bölcsek ezt az ígéretet ismerhették. Ezt nem tudjuk pontosan, de valószínű. Valamint, hogy ez messiási vers, messiási ígéret. De ha nem tudtuk volna ezt, és csak halljuk a Bálám történetét, akkor ott van Istennek a személye, és az ő tette. Mit mond tehát az Úrról ez a történet? Erre kell figyelniük nagyon. Valamint az Úr népéről is természetesen, csak most ők nem annyira aktívak. Milyen jó, mert amikor aktívak voltak, mindig hibáztak, nagyon súlyosan.

Két dolgot emelünk ki. Az egyik, hogy hogyan használja Isten még ezt a pogány – és hadd mondjam így, ez már minősítés lesz – hamis prófétát is népe javára, és mit is jelent az áldás. Mert háromszor is meg kellett áldani, ezt hallottuk a történet felolvasásából is.

Mit is jelent az áldás? Át szoktuk-e gondolni azt, amikor egymásnak is Áldást és békességet köszönünk, hogy mikor ezt mondjuk, hogy áldás, akkor mit kívánunk egymásnak. Ez is kérdés.

Izrael népe Moáb mezőségére ért. Hogyha lenne térkép, akkor azt látnánk, hogy nagyon közel vannak Kánaán földjéhez, az ígéret földjéhez, nem sokára készülnek bemenni. Ott vannak Jerikó átellenében, hatalmas győzelmet arattak az Úr kegyelméből. Újra kiemelem, nagyon a kegyelem, mert Izrael népe igen lázadó volt ebben az időben. Moáb királya összefogott a midianitákkal. Ő nagyobbak látta Izrael fiait, pedig ők nem harcosok voltak, mégis megijedt tőlük, és ezért kér segítséget ettől a jövendőmondótól, aki az Eufrátesz folyó partján Pétorban lakik, Szíriában, északra.

Hetek, hónapok telhetnek el, mikorra ez az egész történet végbe megy. Egy biztos, a királynak várnia kell Bálám, a próféta érkezésére, mert kezdetben Bálámnak a személye hihetetlen pozitívnak látszik. A történetleírás nem minősíti Bálám lelkét, lelkületét. Az egész Szentírásból derül ki, hogy mi van tulajdonképpen a szívében.

Egy dolog biztos, hogy amikor elindul majd, akkor az Úr megharagszik rá. A történetből ez látszik furcsa módon, hogy ha Isten küldte őt, hogy menjél, de csak azt tedd, amit mondok neked, és elindul Bálám, akkor Isten miért haragszik rá? Ezzel jelzi csak a történetleírás, hogy valami nincs rendben ebben a prófétában. De a Szentírásból tudjuk, hogy nagyon nincs

rendben, szinte minden. Egyszerű az ok – Timótheust is erre figyelmeztette Pál –, a pénz szerelmére figyelni kell. „Minden rossznak gyökere a pénz szerelme.” Ez a próféta prófétál, külföldön is, hazájában is, pénzért. És most is rengeteg pénzt remél.

De az látszik már rögtön a leírás elején, hogy Bálám mégis csak azt kell, hogy tegye majd, amit az Úr akar. A személyiség ezért ellentmondásos. Egyrészt azt látjuk, hogy Isten úgy tartja a kezében, ahogy akarja, de a Bálám szívében még sincs őszinte hit az Úrral, az Úr iránt. Jézus, emlékszünk, azt mondta, hogy lehet még az ő nevében prófétálni is, nagy csodákat tenni, lehet mondani, hogy Uram, Uram, de ha valaki nem cselekszi az Úr akaratát, akkor az nagy bajt jelent. Bálám látszólag cselekedte az Úr akaratát a történetleírásban, de az egész Szentírás alapján, és a történetből is látszik mégiscsak a folytatásban, hogy ő akkor is mindig arra gondolt, hogy hogyan szerezhetné meg azt a pénzt, amit végül is nem kapott meg, hiszen nem azt tette, amit elvártak tőle. Kénytelen volt Bálám Istennek engedelmeskedni.

De vajon az Úr miért egy ilyen prófétát akart használni? És itt vagyunk a történetnek a kezdeti kérdésénél.

Gondoljunk arra, hogy amikor Isten Józsefet és Máriát Betlehembe akarja vitetni, akkor nem azt teszi, hogy szól Józsefnek, hogy menj Betlehembe, mert tudod, hogy a Bibliában ez van leírva, és el akarlak téged vinni Betlehembe, mert ott kell megszületni a Messiásnak. Isten sokkal bonyolultabban oldotta meg annak az ígéretnek a beteljesítését is, hogy az Úr Jézus Betlehembe kerüljön. Jött egy császári parancs Augustusz császártól. Ugyanolyan híreket hallhattak volna akkor is a facebookon meg a médiában, ahogy ma is halljuk, ha esetleg emelnék az adókat. Mindenki forrong, és egy fiatal házaspár, akik baba születését várják, kénytelenek elmenni Betlehembe.

Isten nem mindig úgy szokott cselekedni, ahogy esetleg az övéi a legegyszerűbbnek gondolják. A Bálám története is ezért először ezt mutatja, hogy amikor az Úr az ő népe javára akar valamit tenni, akkor néha bonyolultabban cselekszik, mint ahogy mi úgy gondolnánk olvasva a Bibliát, hogy egyszerűbben is meg lehetett volna oldani.

Mert mi az áldás? – Az aranymondás ez lesz majd: „Áldjon meg téged az Úr és őrizzen meg téged.” Az ároni áldás első fele. – Most csak néhány részét vesszük. Az áldás azt is jelenti, amikor Isten valami nagyon rosszból mégis valami nagy jót hoz ki. Isten valami bajból valami hasznosat, népe javára válót hoz ki. Lázadó népe, akik most nyugalomban vannak, de bármikor készek föllázadni, tudniuk kell, hogy az Úr tudja használni a hamis prófétát is, a pogány prófétát is, amikor ígéreteket akar beteljesíteni. És ebben önmagában vigasztalás van. Lehet, hogy a népe lázad, lehet, hogy

nem érdemli meg, hogy bemenjenek a fiak és az unokák nemzedéke sem, de Isten akkor is be fogja teljesíteni az ígérését. Ha kell, akkor egy pogány hamis prófétán keresztül mutatom meg, hogy én áldást akkor is tudok adni nektek, hogyha ti nem érdemlitek meg. Sőt kifejezetten valami rosszat érdemelnétek, akkor az áldásommal, az én ajándékozó szeretetemmel titeket is helyre akarlak állítani.

Az egész Bálám történet mutatja, hogy Isten nemcsak az ő ajándékát akarja adni népének, lázadó népének, hanem önmagát akarja adni. A messiási ígérlet a végén ezért is hangzik. Bajból rosszat hoz ki az Úr, ő tud használni egy hamis prófétát is, ha kell, az ő lázadó népét is, ha kell, be tudja vinni, mert ő helyreállítja a népet, szabadítást küld nekik, népe javára akar cselekedni. Bálám Isten népe javát szolgálja. Kénytelen ezt tenni, mert az Úr olyan hatalmas, hatalommal bíró, hogy ő bárkit úgy használ, ahogy akar. Megmarad a népének is a lázadó jellemzője, és abból szabadulni kell, abból tisztulni kell, helyre kell állni. Megmarad Bálám – sajnos – pénzszeretete, de az Úr akkor is azt teszi, amit ő akar, és amit ő eltervezett.

Mindhárom áldásban felhangzik hatalmasan az atyáknak tett ígérlet. Nincs most idő felolvasni a három áldást, elég hosszú, csak jelzem, hogy Isten áldása az nem kicsinyes. Ő nem olyan, hogy: na, adok neked valamit, aztán legyen elég. Hanem az áldás azt is jelenti, hogy nemcsak hogy a bajból is, ha kell, valami jót hoz ki népe javára, hanem amikor nem csak a szükségeset adja, hanem bőséggel ad. Azért azt megemlítem, hogy a legelső áldás, amit Bálámnak mondani kellett, éppen erre a bőségre utalt Izrael népe kapcsán. Olyan sokan vannak – ígérte Isten Ábrahámnak: számold meg a csillagokat, vagy számold meg a fövény porát, milyen sok, és olyan sokan vannak Izrael fiai, mint a fövény pora, a tenger melletti fövény pora.

Hatalmas létszám. Moáb királya ezért ijedt meg tőlük. Pedig a Mózes 4. könyve bemutatta, hogy hányszor kellett meghalni is, amikor lázadtak, és sokan meghaltak. A apák és a nagyapák nemzedéke ráadásul nem is mehetett be Kánaán földjére. De az isteni ígérlet akkor is végbe ment, és végbe megy. Bálám története ezt is hirdeti. Mert az Úr nem csak a szükségeset adja, hanem bőséggel.

Isten mindenképpen azt akarja jelezni nekünk is, hogy milyenek látjuk őt akkor, amikor olyan dolgok történnek, amit nem értünk. Túl bonyolult dolgok, és nem értjük, hogy vajon velünk miért történik ilyen, miért olyanok az emberek, akik esetleg befolyásolhatják az életünket, amilyenek, és hogy lehet az, hogy Isten valakiknek többször is megenged, hogy valamit tegyenek. Most nem akarok tudatosan személyesebb példát mondani, de Bálámnak háromszor is kellett valamit mondania. És csak azért lett áldás, amit mondott és nem átok, mert az Úr nem engedte.

Ha a „csillag származik Jákóbból, királyi pálca támad Izraelből” messiási ígéretet hisszük a Bálám története kapcsán, akkor nekünk tudnunk kell, hogy Jézus Krisztus nem véletlenül jött el. Azért jött el, hogy éppen e bűneset utáni világ, vagy a saját magunk hamissága ellenére is jelezhesse, hogy be fogja teljesíteni az ígéreteit. Volt-e már neked az kérdés, hogy hogy fogok így üdvözülni? Hogy maradok én meg az Úr útján, hogyha ilyen vagyok? Vagy hogy marad meg a családnk, hogyha valaki ilyen a családban? Hogy alakul a gyermekeim, unokáink jövője, hogyha ilyen az élet és ilyen nehéz?

Most azokra a gondolatokra szeretném a testvérek figyelmét felhívni, amelyekben ez a kérdés, hogy áldás, de amikor az Úr a bajból valami javunkra válót hoz ki. És az áldás jelzi azt is, hogy lehet, hogy nemcsak a szükségeset, hanem a bőségeset is adja. Mi örülnénk csak a szükségesnek, amikor baj van. Az is elég lenne, de az Úr nem kicsinyes. Ő nemcsak úgy valamit akar, valamilyen fajta megoldást, hanem ő teljes szabadítást akar adni. Ezért adja először önmagát Jézusban, és adja az ő szabadítását.

Bálám történetéhez visszatérve: amikor a követek hozzá mentek, először nem akart menni, mert nem engedi az Úr, aztán jött ez, hogy küldött Moáb királya még magasabb, előkelőbb embereket, még több pénzzel. Akkor már engedi az Úr, de mondta neki, hogy csak azt tedd, amit majd mondok. Így indult el, de a szívében ott volt a pénz szerelme, és ekkor szólalt meg a szamár. Illetve, hát először nem szólt a szamár, hanem legfeljebb jajgatott, mert háromszor is megverte a próféta. És a történetnek ez szinte komikus része, hogy az a pogány próféta, aki hozzá van szokva ahhoz, hogy a dolgok főleg az állatokkal nem csak úgy véletlenül történnek. – A látnokok, a jövendőmondók sokszor használtak különböző állatokhoz tartozó szerveket. – És mégsem vette észre, hogy miért viselkedik furcsán a szamara.

A szamár látta az Úr angyalát. És nem tudom, emlékezünk-e, mert ugye ezt nem olvastuk fel, hogy miért is láthatta? A gyermekeknek majd meseszerűbben kell elmondani, de itt meg kell említeni, hogy azt olvassuk az igében, hogy az Úr megnyitotta a szamár száját. Megnyitotta az Úr a szamár száját és megszólalt. Utána pedig azt olvassuk majd a történetben, hogy az Úr megnyitotta Bálám szemét, hogy végre ő is láthassa az angyalt. Mind a kétszer, mind a kettőnél az Úr csinál valamit.

De ez önmagában beszédes, hogy először a gazdának az állatával foglalkozik az Úr, amikor ő szeretné jelezni az ő népének, hogy milyen Isten vagyok. Először a szamárnak a száját nyitotta meg. Mert Bálám nem tudja, hogy a szamara mentette meg az életét. Először letért az útról, aztán a szőlősgarád mellett a falhoz szorulva ment el az angyal mellett, de azután túl szűk volt a terep, kénytelen volt a szamár lefeküdni, mert különben ne-

kiment volna az angyalnak, az angyal pedig akkor megölte volna a prófétát. De nem ez történt, hanem Isten – most már így mondom –, Isten megkönyörült Bálámon. Nem akarta elpusztítani. Azért nem halt meg Bálám, pedig haragudott rá az Úr, mert a számár azt tette, amit. És itt jött az, hogy meg is szólalt a számár.

Nem is azért szól tehát a számár, hogy Izrael fiai, amikor majd ezt olvassák, csodálják, hogy jó, az Úr meg tudja szólaltatni a szamarakat, hanem azt akarja hirdetni elsősorban a történeten belül, hogy Isten könyörülete, szeretete ebben mutatkozott meg, hogy a szamarat még meg is szólaltatta, mert a prófétával beszélni akart. A prófétát valamilyen módon meg akarta tanítani. Az Úr tehát a próféta lelkében is akart valamit kimunkálni. Nem véletlenül nyitotta meg a szemét. Most már lássad azt, amit eddig nem vettél észre, mert elvakult vagy.

Amikor pedig meglátta Bálám az Úr angyalát, akkor először ezt mondja: vétkeztem, nem tudtam, hogy veled szemben megyek. Bárcsak ez a vétkeztem, mert nem tudtam, hogy veled szemben megyek, hogy te állsz előttem az úton, bárcsak ez egy őszinte bűnbánat lett volna. De kiderül az egész történetből, hogy sajnós ez nem az. Csak megijedt, az életét féltette. Azon viszont nem változtat ez a tény, hogy az Úr könyörülete ott volt iránta.

A Bálám számára története azt hirdeti, hogy Isten nem csak az ő népe iránt akar könyörülő lenni, hanem még ez iránt a próféta iránt is. Csak a próféta nem él Istennek ezzel a könyörületével.

Az áldás micsoda? Már nem csak a bajból valami jót hozhat ki az Úr, nem csak a szükségeset, hanem a bőségeset is adja, az áldás azt is jelenti, amikor az Úr kegyelmét, irgalmát látva a bűnös, a vétkező őszintén, szívből megbánja és egészen új életet kezd. Akinek ez valóság az életében, az akkor nem csak az áldással foglalkozik már – megint itt vagyunk –, hanem azzal az Úrral, aki az áldást adja.

Az áldás azt is jelenti, hogy Isten őriz. Megőrzi az övéit. Bálám iránt is látjuk, hogy Isten kész lenne őt megőrizni, hiszen helyre tudja állítani, de sajnós a Biblia alapján tudjuk, hogy Bálámnak ez nem kellett. Bálám megmaradt annál: örül az életének, teszi azt, amit tennie kell, mert kénytelen azt tenni, de a végén sajnós ő is ott van azok között, akiket Izrael népének ítélnie kell. A 25-31. részeket ha elolvassuk majd, láthatjuk szomorúan.

Az áldás az Úr népének azt jelenti, hogy a bajok idején is tudom, hogy az Úrral együtt micsoda ajándékok vannak. Amikor pedig bűnöm van, és ki kell mondani, hogy vétkeztem, mert nem tudtam, hogy veled megyek szemben, nem tudtam, hogy nem tetszik, Uram, az az út neked, amin jártam, és lehet, hogy emiatt van az életemben annyi keserűség és baj, de az Úr áldást tud kihozni belőle – most hadd mondjam így –, de helyre akarok állni.

Gondoljunk Péterre. Lukács evangéliumából tudjuk, hogy Péter nemcsak azért állt helyre, mert megszólalt a kakas, ahogy az Úr megígérte. Péter helyreállításában, döntő jelentősége volt annak, hogy az Úr Jézus, aki készült elvégezni a megváltó művet, ment a kereszt felé, valahogy ott az udvaron, a főpap udvarán tartózkodik, ahol Péter is. És miközben zajlik az ő tárgyalása, zajlanak azok a percek, hogy az Úr Jézus sétál majd a kereszt felé, illetve nem is sétál, viszik és alig bír menni, neki már ez a legfontosabb. Micsoda áldás, hogy a Bálám által megígért Megváltó elvégzi a kereszt művét, magára veszi az átkot, magára veszi az ítéletet, a bűnt, Péter bűnét is, és Jézusnak ezt kell tennie, ennek az ideje van, de ott van Péter, aki éppen átkozódik – ezek a szavak most fontosak –, átkozódik, tagadja azt, hogy ő ismerné Jézust, most már harmadszor, és megszólal a kakas. Megáll az Úr Jézus, hátrafordítja a fejét és rátekint Péterre. És nem elpusztítja Pétert, pedig megtehetné. De nem elpusztítja, hanem azért tekintett rá, hogy utána olvashassuk: és Péter keservesen sírt. Tudjuk Péter életéből, hogy ő valóban szív szerint állt helyre.

Bálám, amikor meglátta az Úr angyalát, csak megijedt. Rádöbbsent, hogy: hú, milyen veszélyben voltam. Utána ő sok mindent tesz, a történet bemutatja, de azért, mert az Úr eszköze, és az Úr tudja használni, és akarja, de a Bálám lelke nem változott. Péter viszont annál inkább, mert ő tudta, hogy milyen az Úr.

Nemcsak a szükségeset, hanem bőségeset, nemcsak a bajból valami jót hoz ki, hanem még a legnagyobb bajomat, a legnagyobb nyomorúságomat, a bűnömet, az átkomat, az ítéletemet is elveszi egyszer s mindenkorra. Nekem ezért lett bátorító ebben a történetben, hogy a három áldás, amit Bálám elmond, elhangzott, ezután el akarja küldeni a király, de Bálámnak még mondani kell egy fontos igazságot, ezután jön a negyedik mondása, de ez már nem annyira az áldás, ahogy jeleztem, hanem a messiási ígéret. Látszik a Bálám történetében, hogy „áldjon meg téged az Úr és őrizzen meg téged”, ez milyen fontos, de ennél sokkal fontosabb az az Úr, aki ezt végzi.

Bálám, amikor megérkezett – visszatérve a történet menetébe megint –, Moáb királya nagyon örült, rendezett neki egy lakomát, és utána rögtön reggel fölviszi egy hegyre, és ott látta meg először Izrael egy részét. De Isten, amikor megjelenik neki, áldást kell mondania, és ahogy jeleztem, az elsőnél, hogy milyen sokan vannak. Aztán Bálák király számon kéri, hogy hogyhogy áldást mondtál, és arra gondol, hogy másik helyről látva a népet, majd biztos meg tudja átkozni. De a másik helyen sem sikerül. Aztán egy harmadik helyre viszi Bálák, ott sem sikerül.

Áldást kell mondania, mert ezt akarja Isten. De a másodiknál hangzott el egy nagyon fontos mondat. A második áldásban, mielőtt az áldást mondaná Bálám, ezt mondta: Isten nem hazudik. Nem olyan mint az em-

ber, aki hazudna. Azt is elmondja, ha az Úr ígér valamit, akkor beteljesíti. Ha az Úr ígér valamit, beteljesíti. Ő, ha mond valamit, mivel nem hazudik, nem csaló, ezért az Úr megteszi, amit mond.

Ehhez a második áldásban elhangzott kijelentéshez kapcsolódóan juttatta eszembe ezt az Úr, hogy ez is az áldás része. Amikor az áldás azt jelenti, hogy az Úr még nem adott semmit, ő ott van, ő ott van. De valami szükséges, valami még nincs. És még nincs ott mellette az, hogy bőség. Van valami, ami a baj, de még nincs ott a megoldás, hogy de javamra vált. De ebben a második bálámi áldásban elhangzik: nem hazudik az Isten, és ha ő ígér valamit, akkor azt beteljesíti.

Jelzem, hogy a kommentárírók ezért is mondják, hogy itt az ígéret szó elhangzása is érzékelteti, hogy az Úr népének meg kell tanulni, hogy az ősatyáknak tett ígéretet Isten beteljesíti mindenek ellenére is, mert ő ilyen kegyelmes. Az áldás tehát azt jelenti, hogy Isten ígér, csak még nem teljesedett be.

Adventben ennek is üzenete van nekünk. Isten ígér, még várni kell talán a beteljesedésére, de olyan biztos, mintha már beteljesedett volna, hiszen tudom, hogy az Úr nem hazudik, és tudom, hogy az Úr, amit mond, azt megteszi. A messiási ígéret miatt fontos, hogy amíg nem teszi meg, addig is ezzel a tudattal lehet várni a beteljesedésre.

Itt megint az áldásra gondolva: azt mi áldásnak szoktuk megélni, amikor várni kell az Úrra? Most tudatosan mondtam így, hogy várni kell az Úrra. Nem azt mondtam, hogy várni kell. Azt nem szoktuk áldásnak megélni. Egyikünk se szeret várni. Vagy aki szeret várni, az már sok mindent hozzátett vagy tapasztalt, mert tudja, hogy biztos, hogy majd lesz beteljesedés, de általában nem szeretünk várni. De az ige azt mondja: jó az Úrra várni. „Jó várni, és megadással lenni az Úr szabadításáig.” És a köszöntés igéjében is ezt hallottuk, hogy „Akik őreá néznek, azok felvidulnak, arcuk meg nem pirul.” Nehéz helyzetben is, nehéz helyzetben is az Úrra néznek, és vidámak lesznek. „Éreztétek és lássátok meg, hogy jó az Úr – *áldást adó* –, boldog az az ember, aki őbenne bíz.” „Boldog az az ember, aki őbenne bíz.” Még csak ígéret van, nincs még beteljesedés, de tudom, hogy az Úr beteljesíti.

Van-e ígéret, amire azért vártok nagyon, mert olyan jó lenne, mert akkor az igazolná, hogy milyen áldást ad az Úr. De az áldás azt is jelenti, hogy még nem adta meg, de már szóban elmondta. És a vele való szeretetkapcsolat bizalma erősödik. Ilyen értelemben igaz ez is, hogy amíg várni kell, közben Isten munkálkodik bennünk és ez is javunkra válik. De a hangsúly inkább most ezen van: tudom, hogy ott az Úr az áldást adó, az ajándékozó Úr, és az ígéretét azért mondtá, mert örömet akar szerezni. Néha én úgy szoktam érezni, hogy bárcsak Isten ne mondtá volna az ígéretet, mert ak-

kor nem várnám, hanem csak úgy simán megadná. Sokkal egyszerűbb lenne, mert akkor nincs a várakozásnak a fájdalma, és akkor ott van, hogy mi csoda meglepetést kaptam. De az Úr nem ilyen, ahogy én is gondolnám esetleg, hogy jobb lenne. Az Úr olyan, és végig ilyennek mutatja be a Biblia.

A messiási ígéret beteljesedésére mennyi időt kellett várni. Mennyi időt kellett várni. Hosszú évszázadokat kellett várni. De Bálám története is azért íratott le, hogy az Úr erősítse meg újra meg újra az ígéretét. Még mindig nem teljesítette be, de mindig mondta: megígértem, várjatok rám. Az egyes nemzedékek, ahogy jöttek és mentek, mindig ebben a reménységben éltek.

Hogy is mondta maga az Úr Jézus az ő eljövetele ígéretét? Én hamar eljövök. Péter leveléből tudjuk, hogy a hamar azt jelenti, hogy csak napok kérdése. Csak az Úrnál a napok kérdése nem a mi időszámításunk szerint, illetve a mi időérzékünk szerinti napok, mert azt mondja: az Úrnál ezer esztendő egy nap, egy nap ezer esztendő. Mi melyiket tartjuk fontosabbnak? Hogy még ezer évet várni kell? Vagy már csak egy napot? Az Úrnál ezer esztendő egy nap, egy nap ezer esztendő, és nem késik el az ígérettel az Úr. Ha a személyes életünkre vonatkozó ígéretét akarja beteljesíteni, akkor nem ezer esztendő fog eltelni, mert annyit nem élünk valószínű, de a személyes életünk ígéreteire nézve is igaz: lehet, hogy egy nap, az pár évet jelent az Úrnál, a pár év csak egy napot. És amikor ott van az ajándék, akkor már minden megváltozik.

De az ígéret azt jelenti, mint áldás, hogy az Úr nemcsak a bajból valami javunkra válót ad, nemcsak a szükségeset adja, hanem a bőségeset, és így meg is őriz bennünket, hanem az áldás azt is jelenti, hogy amit az Úr mond ígéretként, azért mondja ígéretképpen, hogy várjuk reménységgel, fogadjuk el örömmel.

Bálám története azt hirdeti, hogy, amit az ároni áldásban újra meg újra hallani is szoktunk – „áldjon meg téged az Úr és őrizzen meg téged” –, az áll. Az Úr áldását, az ároni áldást az Úr népe tagjai mondták. Az Úr áldását egy pogány hamis próféta is mondta, mert monдания kellett, mert az Úr ugyanaz.

Az a kérdés, hogy mi bízunk-e ebben az Úrban. A példákban is hallhatunk, hogy ma is lehet bízni, reménykedni, várni. „Jó várni, és megadással lenni az Úr szabadításáig.”

Imádkozzunk!

Imádunk téged azért, mennyei Atyánk, mert amit te még az Éden kertjében kijelentettél a sátánnak, hogy eljön majd a szabadító, az asszony magva a kígyó fejére taposva, köszönjük, hogy beteljesítetted, a sátánnak is vesztenie kellett. Köszönjük, hogy ezért lehet nekünk bűnbocsánatunk,

szabadításunk, mert nemcsak legyőzted a sátánt, a kísértőt, hanem megszabadítottál a bűneinktől, az ítéletünktől. Köszönjük, Urunk, amikor nemcsak Péternek igazoltad, milyen nagy a te kegyelmed, bűnbocsátó szabadításod, hanem nekünk is akkor, amikor megtérhettünk hozzád, és azóta is hányszor.

Köszönjük azt a szabadítást is, Urunk, amit adtál nehéz helyzetekben. Megvalljuk, hogy elméletben mi valljuk, hogy jó várni terád, de nem mindig érezzük át ennek a békességét.

Hálásak vagyunk, hogy ebben a bibliai történetben is abban erősítesz bennünket, hogy te nem hazudsz. Köszönjük, hogy te mindig igazat mondasz, és amikor ígéretet adtál nekünk is, azzal is a javunkat akartad, hogy ennek az örömeben reménykedjünk.

Köszönjük azt is, amikor megadtad a bőséget. Szeretnénk, Urunk, szívből hálásak lenni akkor is, ha kevés van, de akkor is, ha bőséggel. Olyan nagy ajándék, hogy te tudod, mikor mit kell adnod.

Arra kérünk mint gyülekezeti közösség is, ilyen Istennek, ilyen Úrnak valljunk téged, és éljünk meg. Amikor a földi élet dolgairól beszélgetünk a munkatársakkal, szomszédokkal, diáktársakkal, segíts, Urunk, hogy szabadítónak, megtartónak, áldó Istennek valljunk.

Őrizz meg bennünket, minden elkeseredéstől. És az imádságainkban is hadd hassa át imádságainkat a hála és az öröm és az imádat.

Hisszük, hogy te Kárpátalján is szabadítást akarsz adni. Kérünk arra, hogy az ottaniaknak, különösen a magyaroknak adj erőt, türelmet, adj ott megoldást. Urunk, olyan ajándék, hogy mi ezt kérhetjük most is tőled. Adj ott békességet, kérünk. És valóban ebből a bajból is valamit a javukra formálj.

Kérünk a mi népünkért is. Bocsásd meg, hogy a mi népünk olyan sokszor átkozódik, bocsásd meg, hogy átkozódunk. Szabadíts meg bennünket, kérünk. Népünk vezetőit is te tartsd kezében. Bárcsak mindannyian a te eszközeid lehetnének szívből. Adj nekik, Urunk, alázatot, adj nekik is pihevényt az adventi időszakban.

És kérünk arra, hogy áldd meg ennek a mai napnak azt a munkáját, amit a média is felvállalt. De add, Urunk, hogy ne csak az adventi, karácsonyi időszakban legyen szeretet, hanem bárcsak lehetne egész évben. Mi mindenképpen hadd lehessünk ilyen közvetítők. Köszönjük, hogy az Úr Jézusért ez lehet.

Most a csendben elmondott imádságunkat is hallgasd meg, kérünk, Jézus érdeméért.

Ámen.

329. ének

Bach J.S., Lipcse, 1736.

Itt ál- lok já- szo- lod fe- lett, ó
El- jöt- tem, el- hoz- tam ne- ked, a
Jé- zu- som, sze- rel- mem,
mit ke- zed- ből nyer- tem; Vedd
el- mém, lel- kem és szí- vem, Hadd adjam néked
min- de- nem, Hogy ked- ves lé- gyek né- ked!

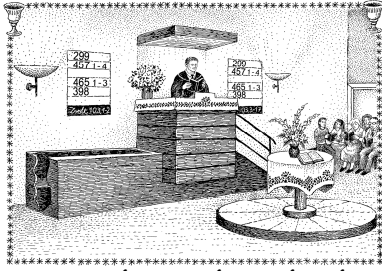
2. Nem éltem még e föld színén: te értem megszülettél; *:/*: Még rólad mit sem tudtam én: tulajdonoddá tettél; Még meg sem formált szent kezéd, Már elválasztál engemet, Hogy társam légy e földön.

3. Halálban, éjben vártam én: fölkelte a nap rám véled. *:/*: Terólad ömlik rám a fény: a béke, boldog élet, A lélek ékességei; Belőlük hitnek mennyei Szép tisztasága árad.

4. Csak nézlek boldog szívvel és nem győzlek nézni téged, *:/*: Szóm és erőm mind oly kevés, hogy elmondhassa néked: Bár felfoghatna tégedet Az emberszív és ismeret, Hogy megfejthesse titkod!

5. Megváltóm, egy kérésemet nem vetheted meg nekem: *:/*: Hogy szívem mélyén tégedet hordozhatlak, remélem, És bölcsőd, szállásod leszek; Jövel hát, tölts el engemet Magaddal: nagy örömmel!

Gerhardt Pál, 1607–1676.

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2016. december 18.
(vasárnap)**

Földvári Tibor

BÁLÁM AZ ÚR ESZKÖZE

Énekek: 327,1. 2-4; 329

Lekció: 4Mózes 24,10-17

Alapige: 4Mózes 24,17

Látom őt, de nem most; nézem őt, de nem közel. Csillag származik Jákóbból, és királyi pálca támad Izráelből; és általveri Moábnak oldalait, és összetöri Sethnek minden fiait.

Imádkozzunk!

Hódolunk előtted, mennyei Atyánk, mert az Úr Jézust mi is imádhattuk az énekekben is, és imádhadjuk most is egyszülött Fiúként, őáltala, őbenne téged, mennyei Atyánkat, és köszönjük, hogy Szentlelked által. Imádunk téged, mert az Úr Jézus nem csak megszületett, hanem meg is halt. Milyen ajándék, hogyha szívből mondhatjuk most is: érettem is. Urunk, akiknek ez még nem szívügye, akik számára az Úr Jézus születése, halála, feltámadása, élete semmit nem jelent igazán, könyörülj rajtuk, hogy fogadják el a kegyelmet, amíg lehet. Hiszen várjuk az Urat vissza. Áldunk, hogy nem azért, hogy ítéljen minket, hanem hogy boldog örökséget, drága örömet hozzon.

Köszönjük, Urunk, hogy mi érezhetjük és láthatjuk, hogy te jó vagy. A te isteni jószágod jele volt csak az elmúlt hét is. Kérünk téged arra, Urunk, ha mégis lenne a szívünkben keserűség, az adventi időszak nem békét és nyugalmat hozott, hanem éppen az ellenkezőjét, akkor a gyülekezet közösségében most hadd tudjunk elcsendesedni lelkileg is mindenképpen.

Köszönjük, Urunk, hogy az előtted való csendben te szólni is akarsz, de most is azt valljuk, Urunk, mi imádni szeretnénk téged, hiszen ez az istentisztelet lényege, de köszönjük, hogy te pedig szólni akarsz, és amit mondasz, segíts hinnünk és segíts, hogy igyekezzünk aszerint élni.

Azokat a testvéreinket, aki a betegség miatt vagy bármi más miatt nem tudnak most velünk lenni, pedig készültek ide, kísérje kegyelmed, légy mellettük is, nekik is adj igét a mai napon, kérünk, Jézusért.

Ámen.

Igehirdetés

Manapság sokkal több mesefilmet nézhetnek a gyermekeink, unokáink, és pár évvel ezelőtt a leghíresebb a Shrek volt. Nem tudom, hogy megnéztük-e ővelük együtt? Az a film nekem azért kedves, mert nagyon őszintén beszél a barátságról. Milyen barátság lehet két személy között a kritikus helyzetben is. És abban a filmben is van egy beszélő szamár, de ott az a csoda, ha nem szólal meg. Mivel a magyar szinkron rendkívül jól szokott sikerülni, ezért hihetetlenül sokat lehet azon nevetni, amikor és ahogyan ő beszél. De amikor a legkritikusabb helyzetben vannak együtt, akkor neki nem szabad megszólalnia.

A mesék sokszor beszélnek beszélő állatokról. És a Bálám szamara történetét a gyerekek ismerni szokták, és ha kimondjuk, hogy Bálám, akkor mindig rögtön mondják: igen, a szamara beszél. Csak az a szép a bibliai történetben, hogy ez igaz.

Ahogy így készültem a gyermekekre fókuszálva, hiszen őelőttük is szólni kell majd, az jutott eszembe, hogy mi lehetett ilyen fontos Istennek, hogy még egy szamarat is megszólaltatott. Hiszen az Úr megtehetette volna sokkal egyszerűbben is azt, amit ő az ő népével tervezett, és valamiért még egy állatot is – ráadásul éppen egy szamarat – szólaltatott meg. A szamár megszólalása pedig tulajdonképpen azért volt fontos, mert így mentette meg a gazdáját, Bálámot, így lett Bálám végül is Istennek alkalmas eszköze.

Szóval egyáltalán Istennek mi volt a terve, hogy Bálámnak a szamarát is beszéltette, és ezen keresztül vajon mit akart az ő népével tenni vagy mit akart az ő népének mondani.

Ez azért fontos, mert ha ott lettünk volna a gyermek-istentiszteleteken, akkor az utóbbi alkalmakon mindig nagyon negatív történetek szóltak. De nem Isten népe ellenségeiről, hanem az Úr népéről. Fellázadtak Mirjám és Áron, a testvérek Mózes ellen, Kórah és a családtagjai szintén fellázadtak a testi és a lelki vezetés ellen. Nagyon súlyos büntetések érték a népet. Múlt vasárnap az érc kígyó története hangzott, amikor Isten megmentett és csak rá kellett tekinteni. Újra meg újra tehát Isten lázadó népéről szólt a bibliai történet.

S akkor egyszer csak hirtelen három részen, hosszú részekben keresztül itt van egy pogány látnok, jövendőmondó, meg az ő szamara. Igazából ő szerepel. Isten népéről csak annyit olvasunk, hogy a sátrai ott vannak a pusztában, Moáb mezőségén a pusztában (22-24. részéről van most szó).

Isten népe igazából nem tud semmiről, de a háttérben zajlik az ő szempontjukból a történet, és látszik, hogy Isten ezt a lázadó népet hogyan tartja meg, hogyan vigyáz rájuk. És valamiért egy állat is megszólalt, ennyire akarta Isten jelezni, hogy ő mire képes, és mit akar az ő népével.

Mindez pedig nekünk most advent vasárnapján. Bálám szamarának a története, Bálám története mit akar nekünk mondani? Mivel mi hallottuk a 17. verset itt a felolvasott szakaszból, picit könnyebb számunkra, hiszen ismerjük az egész bibliai történetet: „Csillag származik Jákóbból, királyi pálca támad Izraelből.” Emlékszünk, hogy valószínűsíthetően a bölcsek ezt az ígéretet ismerhették. Ezt nem tudjuk pontosan, de valószínű. Valamint, hogy ez messiási vers, messiási ígéret. De ha nem tudtuk volna ezt, és csak halljuk a Bálám történetét, akkor ott van Istennek a személye, és az ő tette. Mit mond tehát az Úrról ez a történet? Erre kell figyelniük nagyon. Valamint az Úr népéről is természetesen, csak most ők nem annyira aktívak. Milyen jó, mert amikor aktívak voltak, mindig hibáztak, nagyon súlyosan.

Két dolgot emelünk ki. Az egyik, hogy hogyan használja Isten még ezt a pogány – és hadd mondjam így, ez már minősítés lesz – hamis prófétát is népe javára, és mit is jelent az áldás. Mert háromszor is meg kellett áldani, ezt hallottuk a történet felolvasásából is.

Mit is jelent az áldás? Át szoktuk-e gondolni azt, amikor egymásnak is Áldást és békességet köszönünk, hogy mikor ezt mondjuk, hogy áldás, akkor mit kívánunk egymásnak. Ez is kérdés.

Izrael népe Moáb mezőségére ért. Hogyha lenne térkép, akkor azt látnánk, hogy nagyon közel vannak Kánaán földjéhez, az ígéret földjéhez, nem sokára készülnek bemenni. Ott vannak Jerikó átellenében, hatalmas győzelmet arattak az Úr kegyelméből. Újra kiemelem, nagyon a kegyelem, mert Izrael népe igen lázadó volt ebben az időben. Moáb királya összefogott a midianitákkal. Ő nagyobbak látta Izrael fiait, pedig ők nem harcosok voltak, mégis megijedt tőlük, és ezért kér segítséget ettől a jövendőmondótól, aki az Eufrátesz folyó partján Pétorban lakik, Szíriában, északra.

Hetek, hónapok telhetnek el, mikorra ez az egész történet végbe megy. Egy biztos, a királynak várnia kell Bálám, a próféta érkezésére, mert kezdetben Bálámnak a személye hihetetlen pozitívnak látszik. A történetleírás nem minősíti Bálám lelkét, lelkületét. Az egész Szentírásból derül ki, hogy mi van tulajdonképpen a szívében.

Egy dolog biztos, hogy amikor elindul majd, akkor az Úr megharagszik rá. A történetből ez látszik furcsa módon, hogy ha Isten küldte őt, hogy menjél, de csak azt tedd, amit mondok neked, és elindul Bálám, akkor Isten miért haragszik rá? Ezzel jelzi csak a történetleírás, hogy valami nincs rendben ebben a prófétában. De a Szentírásból tudjuk, hogy nagyon nincs

rendben, szinte minden. Egyszerű az ok – Timótheust is erre figyelmeztette Pál –, a pénz szerelmére figyelni kell. „Minden rossznak gyökere a pénz szerelme.” Ez a próféta prófétál, külföldön is, hazájában is, pénzért. És most is rengeteg pénzt remél.

De az látszik már rögtön a leírás elején, hogy Bálám mégis csak azt kell, hogy tegye majd, amit az Úr akar. A személyiség ezért ellentmondásos. Egyrészt azt látjuk, hogy Isten úgy tartja a kezében, ahogy akarja, de a Bálám szívében még sincs őszinte hit az Úrral, az Úr iránt. Jézus, emlékszünk, azt mondta, hogy lehet még az ő nevében prófétálni is, nagy csodákat tenni, lehet mondani, hogy Uram, Uram, de ha valaki nem cselekszi az Úr akaratát, akkor az nagy bajt jelent. Bálám látszólag cselekedte az Úr akaratát a történetleírásban, de az egész Szentírás alapján, és a történetből is látszik mégiscsak a folytatásban, hogy ő akkor is mindig arra gondolt, hogy hogyan szerezhetné meg azt a pénzt, amit végül is nem kapott meg, hiszen nem azt tette, amit elvártak tőle. Kénytelen volt Bálám Istennek engedelmeskedni.

De vajon az Úr miért egy ilyen prófétát akart használni? És itt vagyunk a történetnek a kezdeti kérdésénél.

Gondoljunk arra, hogy amikor Isten Józsefet és Máriát Betlehembe akarja vitetni, akkor nem azt teszi, hogy szól Józsefnek, hogy menj Betlehembe, mert tudod, hogy a Bibliában ez van leírva, és el akarlak téged vinni Betlehembe, mert ott kell megszületni a Messiásnak. Isten sokkal bonyolultabban oldotta meg annak az ígéretnek a beteljesítését is, hogy az Úr Jézus Betlehembe kerüljön. Jött egy császári parancs Augustusz császártól. Ugyanolyan híreket hallhattak volna akkor is a facebookon meg a médiában, ahogy ma is halljuk, ha esetleg emelnék az adókat. Mindenki forrong, és egy fiatal házaspár, akik baba születését várják, kénytelenek elmenni Betlehembe.

Isten nem mindig úgy szokott cselekedni, ahogy esetleg az övéi a legegyszerűbbnek gondolják. A Bálám története is ezért először ezt mutatja, hogy amikor az Úr az ő népe javára akar valamit tenni, akkor néha bonyolultabban cselekszik, mint ahogy mi úgy gondolnánk olvasva a Bibliát, hogy egyszerűbben is meg lehetett volna oldani.

Mert mi az áldás? – Az aranymondás ez lesz majd: „Áldjon meg téged az Úr és őrizzen meg téged.” Az ároni áldás első fele. – Most csak néhány részét vesszük. Az áldás azt is jelenti, amikor Isten valami nagyon rosszból mégis valami nagy jót hoz ki. Isten valami bajból valami hasznosat, népe javára válót hoz ki. Lázadó népe, akik most nyugalomban vannak, de bármikor készek föllázadni, tudniuk kell, hogy az Úr tudja használni a hamis prófétát is, a pogány prófétát is, amikor ígéreteket akar beteljesíteni. És ebben önmagában vigasztalás van. Lehet, hogy a népe lázad, lehet, hogy

nem érdemli meg, hogy bemenjenek a fiak és az unokák nemzedéke sem, de Isten akkor is be fogja teljesíteni az ígérését. Ha kell, akkor egy pogány hamis prófétán keresztül mutatom meg, hogy én áldást akkor is tudok adni nektek, hogyha ti nem érdemlitek meg. Sőt kifejezetten valami rosszat érdemelnétek, akkor az áldásommal, az én ajándékozó szeretetemmel titeket is helyre akarlak állítani.

Az egész Bálám történet mutatja, hogy Isten nemcsak az ő ajándékát akarja adni népének, lázadó népének, hanem önmagát akarja adni. A messiási ígérlet a végén ezért is hangzik. Bajból rosszat hoz ki az Úr, ő tud használni egy hamis prófétát is, ha kell, az ő lázadó népét is, ha kell, be tudja vinni, mert ő helyreállítja a népet, szabadítást küld nekik, népe javára akar cselekedni. Bálám Isten népe javát szolgálja. Kénytelen ezt tenni, mert az Úr olyan hatalmas, hatalommal bír, hogy ő bárkit úgy használ, ahogy akar. Megmarad a népének is a lázadó jellemzője, és abból szabadulni kell, abból tisztulni kell, helyre kell állni. Megmarad Bálám – sajnos – pénzszeretete, de az Úr akkor is azt teszi, amit ő akar, és amit ő eltervezett.

Mindhárom áldásban felhangzik hatalmasan az atyáknak tett ígérlet. Nincs most idő felolvasni a három áldást, elég hosszú, csak jelzem, hogy Isten áldása az nem kicsinyes. Ő nem olyan, hogy: na, adok neked valamit, aztán legyen elég. Hanem az áldás azt is jelenti, hogy nemcsak hogy a bajból is, ha kell, valami jót hoz ki népe javára, hanem amikor nem csak a szükségeset adja, hanem bőséggel ad. Azért azt megemlítem, hogy a legelső áldás, amit Bálámnak mondani kellett, éppen erre a bőségre utalt Izrael népe kapcsán. Olyan sokan vannak – ígérte Isten Ábrahámnak: számold meg a csillagokat, vagy számold meg a fövény porát, milyen sok, és olyan sokan vannak Izrael fiai, mint a fövény pora, a tenger melletti fövény pora.

Hatalmas létszám. Moáb királya ezért ijedt meg tőlük. Pedig a Mózes 4. könyve bemutatta, hogy hányszor kellett meghalni is, amikor lázadtak, és sokan meghaltak. A apák és a nagyapák nemzedéke ráadásul nem is mehetett be Kánaán földjére. De az isteni ígérlet akkor is végbe ment, és végbe megy. Bálám története ezt is hirdeti. Mert az Úr nem csak a szükségeset adja, hanem bőséggel.

Isten mindenképpen azt akarja jelezni nekünk is, hogy milyenek látjuk őt akkor, amikor olyan dolgok történnek, amit nem értünk. Túl bonyolult dolgok, és nem értjük, hogy vajon velünk miért történik ilyen, miért olyanok az emberek, akik esetleg befolyásolhatják az életünket, amilyenek, és hogy lehet az, hogy Isten valakiknek többször is megenged, hogy valamit tegyenek. Most nem akarok tudatosan személyesebb példát mondani, de Bálámnak háromszor is kellett valamit mondania. És csak azért lett áldás, amit mondott és nem átok, mert az Úr nem engedte.

Ha a „csillag származik Jákóbból, királyi pálca támad Izraelből” messiási ígéretet hisszük a Bálám története kapcsán, akkor nekünk tudnunk kell, hogy Jézus Krisztus nem véletlenül jött el. Azért jött el, hogy éppen e bűneset utáni világ, vagy a saját magunk hamissága ellenére is jelezhesse, hogy be fogja teljesíteni az ígéreteit. Volt-e már neked az kérdés, hogy hogy fogok így üdvözülni? Hogy maradok én meg az Úr útján, hogyha ilyen vagyok? Vagy hogy marad meg a családnk, hogyha valaki ilyen a családban? Hogy alakul a gyermekeim, unokáink jövője, hogyha ilyen az élet és ilyen nehéz?

Most azokra a gondolatokra szeretném a testvérek figyelmét felhívni, amelyekben ez a kérdés, hogy áldás, de amikor az Úr a bajból valami javunkra válót hoz ki. És az áldás jelzi azt is, hogy lehet, hogy nemcsak a szükségeset, hanem a bőségeset is adja. Mi örülnénk csak a szükségesnek, amikor baj van. Az is elég lenne, de az Úr nem kicsinyes. Ő nemcsak úgy valamit akar, valamilyen fajta megoldást, hanem ő teljes szabadítást akar adni. Ezért adja először önmagát Jézusban, és adja az ő szabadítását.

Bálám történetéhez visszatérve: amikor a követek hozzá mentek, először nem akart menni, mert nem engedi az Úr, aztán jött ez, hogy küldött Moáb királya még magasabb, előkelőbb embereket, még több pénzzel. Akkor már engedi az Úr, de mondta neki, hogy csak azt tedd, amit majd mondok. Így indult el, de a szívében ott volt a pénz szerelme, és ekkor szólalt meg a szamár. Illetve, hát először nem szólt a szamár, hanem legfeljebb jajgatott, mert háromszor is megverte a próféta. És a történetnek ez szinte komikus része, hogy az a pogány próféta, aki hozzá van szokva ahhoz, hogy a dolgok főleg az állatokkal nem csak úgy véletlenül történnek. – A látnokok, a jövendőmondók sokszor használtak különböző állatokhoz tartozó szerveket. – És mégsem vette észre, hogy miért viselkedik furcsán a szamara.

A szamár látta az Úr angyalát. És nem tudom, emlékezünk-e, mert ugye ezt nem olvastuk fel, hogy miért is láthatta? A gyermekeknek majd meseszerűbben kell elmondani, de itt meg kell említeni, hogy azt olvassuk az igében, hogy az Úr megnyitotta a szamár száját. Megnyitotta az Úr a szamár száját és megszólalt. Utána pedig azt olvassuk majd a történetben, hogy az Úr megnyitotta Bálám szemét, hogy végre ő is láthassa az angyalt. Mind a kétszer, mind a kettőnél az Úr csinál valamit.

De ez önmagában beszédes, hogy először a gazdának az állatával foglalkozik az Úr, amikor ő szeretné jelezni az ő népének, hogy milyen Isten vagyok. Először a szamárnak a száját nyitotta meg. Mert Bálám nem tudja, hogy a szamara mentette meg az életét. Először letért az útról, aztán a szőlősgarád mellett a falhoz szorulva ment el az angyal mellett, de azután túl szűk volt a terep, kénytelen volt a szamár lefeküdni, mert különben ne-

kiment volna az angyalnak, az angyal pedig akkor megölte volna a prófétát. De nem ez történt, hanem Isten – most már így mondom –, Isten megkönyörült Bálámon. Nem akarta elpusztítani. Azért nem halt meg Bálám, pedig haragudott rá az Úr, mert a számár azt tette, amit. És itt jött az, hogy meg is szólalt a számár.

Nem is azért szól tehát a számár, hogy Izrael fiai, amikor majd ezt olvassák, csodálják, hogy jó, az Úr meg tudja szólaltatni a szamarakat, hanem azt akarja hirdetni elsősorban a történeten belül, hogy Isten könyörülete, szeretete ebben mutatkozott meg, hogy a szamarat még meg is szólaltatta, mert a prófétával beszélni akart. A prófétát valamilyen módon meg akarta tanítani. Az Úr tehát a próféta lelkében is akart valamit kimunkálni. Nem véletlenül nyitotta meg a szemét. Most már lássad azt, amit eddig nem vettél észre, mert elvakult vagy.

Amikor pedig meglátta Bálám az Úr angyalát, akkor először ezt mondja: vétkeztem, nem tudtam, hogy veled szemben megyek. Bárcsak ez a vétkeztem, mert nem tudtam, hogy veled szemben megyek, hogy te állsz előttem az úton, bárcsak ez egy őszinte bűnbánat lett volna. De kiderül az egész történetből, hogy sajnós ez nem az. Csak megijedt, az életét féltette. Azon viszont nem változtat ez a tény, hogy az Úr könyörülete ott volt iránta.

A Bálám számára története azt hirdeti, hogy Isten nem csak az ő népe iránt akar könyörülő lenni, hanem még ez iránt a próféta iránt is. Csak a próféta nem él Istennek ezzel a könyörületével.

Az áldás micsoda? Már nem csak a bajból valami jót hozhat ki az Úr, nem csak a szükségeset, hanem a bőségeset is adja, az áldás azt is jelenti, amikor az Úr kegyelmét, irgalmát látva a bűnös, a vétkező őszintén, szívből megbánja és egészen új életet kezd. Akinek ez valóság az életében, az akkor nem csak az áldással foglalkozik már – megint itt vagyunk –, hanem azzal az Úrral, aki az áldást adja.

Az áldás azt is jelenti, hogy Isten őriz. Megőrzi az övéit. Bálám iránt is látjuk, hogy Isten kész lenne őt megőrizni, hiszen helyre tudja állítani, de sajnós a Biblia alapján tudjuk, hogy Bálámnak ez nem kellett. Bálám megmaradt annál: örül az életének, teszi azt, amit tennie kell, mert kénytelen azt tenni, de a végén sajnós ő is ott van azok között, akiket Izrael népének ítélnie kell. A 25-31. részeket ha elolvassuk majd, láthatjuk szomorúan.

Az áldás az Úr népének azt jelenti, hogy a bajok idején is tudom, hogy az Úrral együtt micsoda ajándékok vannak. Amikor pedig bűnöm van, és ki kell mondani, hogy vétkeztem, mert nem tudtam, hogy veled megyek szemben, nem tudtam, hogy nem tetszik, Uram, az az út neked, amin jártam, és lehet, hogy emiatt van az életemben annyi keserűség és baj, de az Úr áldást tud kihozni belőle – most hadd mondjam így –, de helyre akarok állni.

Gondoljunk Péterre. Lukács evangéliumából tudjuk, hogy Péter nemcsak azért állt helyre, mert megszólalt a kakas, ahogy az Úr megígérte. Péter helyreállításában, döntő jelentősége volt annak, hogy az Úr Jézus, aki készült elvégezni a megváltó művet, ment a kereszt felé, valahogy ott az udvaron, a főpap udvarán tartózkodik, ahol Péter is. És miközben zajlik az ő tárgyalása, zajlanak azok a percek, hogy az Úr Jézus sétál majd a kereszt felé, illetve nem is sétál, viszik és alig bír menni, neki már ez a legfontosabb. Micsoda áldás, hogy a Bálám által megígért Megváltó elvégzi a kereszt művét, magára veszi az átkot, magára veszi az ítéletet, a bűnt, Péter bűnét is, és Jézusnak ezt kell tennie, ennek az ideje van, de ott van Péter, aki éppenátkozódik – ezek a szavak most fontosak –, átkozódik, tagadja azt, hogy ő ismerné Jézust, most már harmadszor, és megszólal a kakas. Megáll az Úr Jézus, hátrafordítja a fejét és rátekint Péterre. És nem elpusztítja Pétert, pedig megtehetné. De nem elpusztítja, hanem azért tekintett rá, hogy utána olvashassuk: és Péter keservesen sírt. Tudjuk Péter életéből, hogy ő valóban szív szerint állt helyre.

Bálám, amikor meglátta az Úr angyalát, csak megijedt. Rádöbbsent, hogy: hú, milyen veszélyben voltam. Utána ő sok mindent tesz, a történet bemutatja, de azért, mert az Úr eszköze, és az Úr tudja használni, és akarja, de a Bálám lelke nem változott. Péter viszont annál inkább, mert ő tudta, hogy milyen az Úr.

Nemcsak a szükségeset, hanem bőségeset, nemcsak a bajból valami jót hoz ki, hanem még a legnagyobb bajomat, a legnagyobb nyomorúságomat, a bűnömet, az átkomat, az ítéletemet is elveszi egyszer s mindenkorra. Nekem ezért lett bátorító ebben a történetben, hogy a három áldás, amit Bálám elmond, elhangzott, ezután el akarja küldeni a király, de Bálámnak még mondani kell egy fontos igazságot, ezután jön a negyedik mondása, de ez már nem annyira az áldás, ahogy jeleztem, hanem a messiási ígéret. Látszik a Bálám történetében, hogy „áldjon meg téged az Úr és őrizzen meg téged”, ez milyen fontos, de ennél sokkal fontosabb az az Úr, aki ezt végzi.

Bálám, amikor megérkezett – visszatérve a történet menetébe megint –, Moáb királya nagyon örült, rendezett neki egy lakomát, és utána rögtön reggel fölviszi egy hegyre, és ott látta meg először Izrael egy részét. De Isten, amikor megjelenik neki, áldást kell mondania, és ahogy jeleztem, az elsőnél, hogy milyen sokan vannak. Aztán Bálák király számon kéri, hogy hogyhogy áldást mondtál, és arra gondol, hogy másik helyről látva a népet, majd biztos meg tudja átkozni. De a másik helyen sem sikerül. Aztán egy harmadik helyre viszi Bálák, ott sem sikerül.

Áldást kell mondania, mert ezt akarja Isten. De a másodiknál hangzott el egy nagyon fontos mondat. A második áldásban, mielőtt az áldást mondaná Bálám, ezt mondta: Isten nem hazudik. Nem olyan mint az em-

ber, aki hazudna. Azt is elmondja, ha az Úr ígér valamit, akkor beteljesíti. Ha az Úr ígér valamit, beteljesíti. Ő, ha mond valamit, mivel nem hazudik, nem csaló, ezért az Úr megteszi, amit mond.

Ehhez a második áldásban elhangzott kijelentéshez kapcsolódóan juttatta eszembe ezt az Úr, hogy ez is az áldás része. Amikor az áldás azt jelenti, hogy az Úr még nem adott semmit, ő ott van, ő ott van. De valami szükséges, valami még nincs. És még nincs ott mellette az, hogy bőség. Van valami, ami a baj, de még nincs ott a megoldás, hogy de javamra vált. De ebben a második bálámi áldásban elhangzik: nem hazudik az Isten, és ha ő ígér valamit, akkor azt beteljesíti.

Jelzem, hogy a kommentárírók ezért is mondják, hogy itt az ígéret szó elhangzása is érzékelteti, hogy az Úr népének meg kell tanulni, hogy az ősatyáknak tett ígéretet Isten beteljesíti mindenek ellenére is, mert ő ilyen kegyelmes. Az áldás tehát azt jelenti, hogy Isten ígér, csak még nem teljesedett be.

Adventben ennek is üzenete van nekünk. Isten ígér, még várni kell talán a beteljesedésére, de olyan biztos, mintha már beteljesedett volna, hiszen tudom, hogy az Úr nem hazudik, és tudom, hogy az Úr, amit mond, azt megteszi. A messiási ígéret miatt fontos, hogy amíg nem teszi meg, addig is ezzel a tudattal lehet várni a beteljesedésre.

Itt megint az áldásra gondolva: azt mi áldásnak szoktuk megélni, amikor várni kell az Úrra? Most tudatosan mondtam így, hogy várni kell az Úrra. Nem azt mondtam, hogy várni kell. Azt nem szoktuk áldásnak megélni. Egyikünk se szeret várni. Vagy aki szeret várni, az már sok mindent hozzátett vagy tapasztalt, mert tudja, hogy biztos, hogy majd lesz beteljesedés, de általában nem szeretünk várni. De az ige azt mondja: jó az Úrra várni. „Jó várni, és megadással lenni az Úr szabadításáig.” És a köszöntés igéjében is ezt hallottuk, hogy „Akik őreá néznek, azok felvidulnak, arcuk meg nem pirul.” Nehéz helyzetben is, nehéz helyzetben is az Úrra néznek, és vidámak lesznek. „Éreztétek és lássátok meg, hogy jó az Úr – *áldást adó* –, boldog az az ember, aki őbenne bíz.” „Boldog az az ember, aki őbenne bíz.” Még csak ígéret van, nincs még beteljesedés, de tudom, hogy az Úr beteljesíti.

Van-e ígéret, amire azért vártok nagyon, mert olyan jó lenne, mert akkor az igazolná, hogy milyen áldást ad az Úr. De az áldás azt is jelenti, hogy még nem adta meg, de már szóban elmondta. És a vele való szeretetkapcsolat bizalma erősödik. Ilyen értelemben igaz ez is, hogy amíg várni kell, közben Isten munkálkodik bennünk és ez is javunkra válik. De a hangsúly inkább most ezen van: tudom, hogy ott az Úr az áldást adó, az ajándékozó Úr, és az ígéretét azért mondtá, mert örömet akar szerezni. Néha én úgy szoktam érezni, hogy bárcsak Isten ne mondtá volna az ígéretet, mert ak-

kor nem várnám, hanem csak úgy simán megadná. Sokkal egyszerűbb lenne, mert akkor nincs a várakozásnak a fájdalma, és akkor ott van, hogy mi csoda meglepetést kaptam. De az Úr nem ilyen, ahogy én is gondolnám esetleg, hogy jobb lenne. Az Úr olyan, és végig ilyennek mutatja be a Biblia.

A messiási ígéret beteljesedésére mennyi időt kellett várni. Mennyi időt kellett várni. Hosszú évszázadokat kellett várni. De Bálám története is azért íratott le, hogy az Úr erősítse meg újra meg újra az ígéretét. Még mindig nem teljesítette be, de mindig mondta: megígértem, várjatok rám. Az egyes nemzedékek, ahogy jöttek és mentek, mindig ebben a reménységben éltek.

Hogy is mondta maga az Úr Jézus az ő eljövetele ígéretét? Én hamar eljövök. Péter leveléből tudjuk, hogy a hamar azt jelenti, hogy csak napok kérdése. Csak az Úrnál a napok kérdése nem a mi időszámításunk szerint, illetve a mi időérzékünk szerinti napok, mert azt mondja: az Úrnál ezer esztendő egy nap, egy nap ezer esztendő. Mi melyiket tartjuk fontosabbnak? Hogy még ezer évet várni kell? Vagy már csak egy napot? Az Úrnál ezer esztendő egy nap, egy nap ezer esztendő, és nem késik el az ígérettel az Úr. Ha a személyes életünkre vonatkozó ígéretét akarja beteljesíteni, akkor nem ezer esztendő fog eltelni, mert annyit nem élünk valószínű, de a személyes életünk ígéreteire nézve is igaz: lehet, hogy egy nap, az pár évet jelent az Úrnál, a pár év csak egy napot. És amikor ott van az ajándék, akkor már minden megváltozik.

De az ígéret azt jelenti, mint áldás, hogy az Úr nemcsak a bajból valami javunkra válót ad, nemcsak a szükségeset adja, hanem a bőségeset, és így meg is őriz bennünket, hanem az áldás azt is jelenti, hogy amit az Úr mond ígéretként, azért mondja ígéretképpen, hogy várjuk reménységgel, fogadjuk el örömmel.

Bálám története azt hirdeti, hogy, amit az ároni áldásban újra meg újra hallani is szoktunk – „áldjon meg téged az Úr és őrizzen meg téged” –, az áll. Az Úr áldását, az ároni áldást az Úr népe tagjai mondták. Az Úr áldását egy pogány hamis próféta is mondta, mert monдания kellett, mert az Úr ugyanaz.

Az a kérdés, hogy mi bízunk-e ebben az Úrban. A példákban is hallhatunk, hogy ma is lehet bízni, reménykedni, várni. „Jó várni, és megadással lenni az Úr szabadításáig.”

Imádkozzunk!

Imádunk téged azért, mennyei Atyánk, mert amit te még az Éden kertjében kijelentettél a sátánnak, hogy eljön majd a szabadító, az asszony magva a kígyó fejére taposva, köszönjük, hogy beteljesítetted, a sátánnak is vesztenie kellett. Köszönjük, hogy ezért lehet nekünk bűnbocsánatunk,

szabadításunk, mert nemcsak legyőzted a sátánt, a kísértőt, hanem megszabadítottál a bűneinktől, az ítéletünktől. Köszönjük, Urunk, amikor nemcsak Péternek igazoltad, milyen nagy a te kegyelmed, bűnbocsátó szabadításod, hanem nekünk is akkor, amikor megtérhettünk hozzád, és azóta is hányszor.

Köszönjük azt a szabadítást is, Urunk, amit adtál nehéz helyzetekben. Megvalljuk, hogy elméletben mi valljuk, hogy jó várni terád, de nem mindig érezzük át ennek a békességét.

Hálásak vagyunk, hogy ebben a bibliai történetben is abban erősítesz bennünket, hogy te nem hazudsz. Köszönjük, hogy te mindig igazat mondasz, és amikor ígéretet adtál nekünk is, azzal is a javunkat akartad, hogy ennek az örömeben reménykedjünk.

Köszönjük azt is, amikor megadtad a bőséget. Szeretnénk, Urunk, szívből hálásak lenni akkor is, ha kevés van, de akkor is, ha bőséggel. Olyan nagy ajándék, hogy te tudod, mikor mit kell adnod.

Arra kérünk mint gyülekezeti közösség is, ilyen Istennek, ilyen Úrnak valljunk téged, és éljünk meg. Amikor a földi élet dolgairól beszélgetünk a munkatársakkal, szomszédokkal, diáktársakkal, segíts, Urunk, hogy szabadítónak, megtartónak, áldó Istennek valljunk.

Őrizz meg bennünket, minden elkeseredéstől. És az imádságainkban is hadd hassa át imádságainkat a hála és az öröm és az imádat.

Hisszük, hogy te Kárpátalján is szabadítást akarsz adni. Kérünk arra, hogy az ottaniaknak, különösen a magyaroknak adj erőt, türelmet, adj ott megoldást. Urunk, olyan ajándék, hogy mi ezt kérhetjük most is tőled. Adj ott békességet, kérünk. És valóban ebből a bajból is valamit a javukra formálj.

Kérünk a mi népünkért is. Bocsásd meg, hogy a mi népünk olyan sokszor átkozódik, bocsásd meg, hogy átkozódunk. Szabadíts meg bennünket, kérünk. Népünk vezetőit is te tartsd kezében. Bárcsak mindannyian a te eszközeid lehetnének szívből. Adj nekik, Urunk, alázatot, adj nekik is pihe-nést az adventi időszakban.

És kérünk arra, hogy áldd meg ennek a mai napnak azt a munkáját, amit a média is felvállalt. De add, Urunk, hogy ne csak az adventi, karácsonyi időszakban legyen szeretet, hanem bárcsak lehetne egész évben. Mi mindenképpen hadd lehessünk ilyen közvetítők. Köszönjük, hogy az Úr Jézusért ez lehet.

Most a csendben elmondott imádságunkat is hallgasd meg, kérünk, Jézus érdeméért.

Ámen.

329. ének

Bach J.S., Lipcse, 1736.

Itt ál- lok já- szo- lod fe- lett, ó
El- jöt- tem, el- hoz- tam ne- ked, a
Jé- zu- som, sze- rel- mem,
mit ke- zed- ből nyer- tem; Vedd
el- mém, lel- kem és szí- vem, Hadd adjam néked
min- de- nem, Hogy ked- ves lé- gyek né- ked!

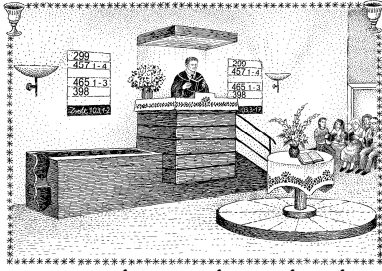
2. Nem éltem még e föld színén: te értem megszülettél; *:/:* Még rólad mit sem tudtam én: tulajdonoddá tettél; Még meg sem formált szent kezéd, Már elválasztál engemet, Hogy társam légy e földön.

3. Halálban, éjben vártam én: fölkel a nap rám véled. *:/:* Terólad ömlik rám a fény: a béke, boldog élet, A lélek ékességei; Belőlük hitnek mennyei Szép tisztasága árad.

4. Csak nézlek boldog szívvel és nem győzlek nézni téged, *:/:* Szóm és erőm mind oly kevés, hogy elmondhassa néked: Bár felfoghatna tégedet Az emberszív és ismeret, Hogy megfejthesse titkod!

5. Megváltóm, egy kérésemet nem vetheted meg nekem: *:/:* Hogy szívem mélyén tégedet hordozhatlak, remélem, És bölcsőd, szállásod leszek; Jövel hát, tölts el engemet Magaddal: nagy örömmel!

Gerhardt Pál, 1607–1676.

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2016. december 18.
(vasárnap)

Földvári Tibor

BÁLÁM AZ ÚR ESZKÖZE

Énekek: 327,1. 2-4; 329

Lekció: 4Mózes 24,10-17

Alapige: 4Mózes 24,17

Látom őt, de nem most; nézem őt, de nem közel. Csillag származik Jákóbból, és királyi pálca támad Izráelből; és általveri Moábnak oldalait, és összetöri Sethnek minden fiait.

Imádkozzunk!

Hódolunk előtted, mennyei Atyánk, mert az Úr Jézust mi is imádkozhatunk az énekekben is, és imádkozhatjuk most is egyszülött Fiúként, őáltala, őbenne téged, mennyei Atyánkat, és köszönjük, hogy Szentlelked által. Imádunk téged, mert az Úr Jézus nem csak megszületett, hanem meg is halt. Milyen ajándék, hogyha szívből mondhatjuk most is: érettem is. Urunk, akiknek ez még nem szívügye, akik számára az Úr Jézus születése, halála, feltámadása, élete semmit nem jelent igazán, könyörülj rajtuk, hogy fogadják el a kegyelmet, amíg lehet. Hiszen várjuk az Urat vissza. Áldunk, hogy nem azért, hogy ítéljen minket, hanem hogy boldog örökséget, drága örömet hozzon.

Köszönjük, Urunk, hogy mi érezhetjük és láthatjuk, hogy te jó vagy. A te isteni jóságod jele volt csak az elmúlt hét is. Kérünk téged arra, Urunk, ha mégis lenne a szívünkben keserűség, az adventi időszak nem békét és nyugalmat hozott, hanem éppen az ellenkezőjét, akkor a gyülekezet közösségében most hadd tudjunk elcsendesedni lelkileg is mindenképpen.

Köszönjük, Urunk, hogy az előtted való csendben te szólni is akarsz, de most is azt valljuk, Urunk, mi imádni szeretnénk téged, hiszen ez az istentisztelet lényege, de köszönjük, hogy te pedig szólni akarsz, és amit mondasz, segíts hinnünk és segíts, hogy igyekezzünk aszerint élni.

Azokat a testvéreinket, aki a betegség miatt vagy bármi más miatt nem tudnak most velünk lenni, pedig készültek ide, kísérje kegyelmed, légy mellettük is, nekik is adj igét a mai napon, kérünk, Jézusért.

Ámen.

Igehirdetés

Manapság sokkal több mesefilmet nézhetnek a gyermekeink, unokáink, és pár évvel ezelőtt a leghíresebb a Shrek volt. Nem tudom, hogy megnéztük-e ővelük együtt? Az a film nekem azért kedves, mert nagyon őszintén beszél a barátságról. Milyen barátság lehet két személy között a kritikus helyzetben is. És abban a filmben is van egy beszélő szamár, de ott az a csoda, ha nem szólal meg. Mivel a magyar szinkron rendkívül jól szokott sikerülni, ezért hihetetlenül sokat lehet azon nevetni, amikor és ahogyan ő beszél. De amikor a legkritikusabb helyzetben vannak együtt, akkor neki nem szabad megszólalnia.

A mesék sokszor beszélnek beszélő állatokról. És a Bálám szamara történetét a gyerekek ismerni szokták, és ha kimondjuk, hogy Bálám, akkor mindig rögtön mondják: igen, a szamara beszél. Csak az a szép a bibliai történetben, hogy ez igaz.

Ahogy így készültem a gyermekekre fókuszálva, hiszen őelőttük is szólni kell majd, az jutott eszembe, hogy mi lehetett ilyen fontos Istennek, hogy még egy szamarat is megszólaltatott. Hiszen az Úr megtehetette volna sokkal egyszerűbben is azt, amit ő az ő népével tervezett, és valamiért még egy állatot is – ráadásul éppen egy szamarat – szólaltatott meg. A szamár megszólalása pedig tulajdonképpen azért volt fontos, mert így mentette meg a gazdáját, Bálámot, így lett Bálám végül is Istennek alkalmas eszköze.

Szóval egyáltalán Istennek mi volt a terve, hogy Bálámnak a szamarát is beszéltette, és ezen keresztül vajon mit akart az ő népével tenni vagy mit akart az ő népének mondani.

Ez azért fontos, mert ha ott lettünk volna a gyermek-istentiszteleteken, akkor az utóbbi alkalmakon mindig nagyon negatív történetek szóltak. De nem Isten népe ellenségeiről, hanem az Úr népéről. Fellázkodtak Mirjám és Áron, a testvérek Mózes ellen, Kórah és a családtagjai szintén fellázkodtak a testi és a lelki vezetés ellen. Nagyon súlyos büntetések érték a népet. Múlt vasárnap az érc kígyó története hangzott, amikor Isten megmentett és csak rá kellett tekinteni. Újra meg újra tehát Isten lázadó népéről szólt a bibliai történet.

S akkor egyszer csak hirtelen három részen, hosszú részekben keresztül itt van egy pogány látnok, jövendőmondó, meg az ő szamara. Igazából ő szerepel. Isten népéről csak annyit olvasunk, hogy a sátrai ott vannak a pusztában, Moáb mezőségén a pusztában (22-24. részéről van most szó).

Isten népe igazából nem tud semmiről, de a háttérben zajlik az ő szempontjukból a történet, és látszik, hogy Isten ezt a lázadó népet hogyan tartja meg, hogyan vigyáz rájuk. És valamiért egy állat is megszólalt, ennyire akarta Isten jelezni, hogy ő mire képes, és mit akar az ő népével.

Mindez pedig nekünk most advent vasárnapján. Bálám szamarának a története, Bálám története mit akar nekünk mondani? Mivel mi hallottuk a 17. verset itt a felolvasott szakaszból, picit könnyebb számunkra, hiszen ismerjük az egész bibliai történetet: „Csillag származik Jákóbból, királyi pálca támad Izraelből.” Emlékszünk, hogy valószínűsíthetően a bölcsek ezt az ígéretet ismerhették. Ezt nem tudjuk pontosan, de valószínű. Valamint, hogy ez messiási vers, messiási ígéret. De ha nem tudtuk volna ezt, és csak halljuk a Bálám történetét, akkor ott van Istennek a személye, és az ő tette. Mit mond tehát az Úrról ez a történet? Erre kell figyelniük nagyon. Valamint az Úr népéről is természetesen, csak most ők nem annyira aktívak. Milyen jó, mert amikor aktívak voltak, mindig hibáztak, nagyon súlyosan.

Két dolgot emelünk ki. Az egyik, hogy hogyan használja Isten még ezt a pogány – és hadd mondjam így, ez már minősítés lesz – hamis prófétát is népe javára, és mit is jelent az áldás. Mert háromszor is meg kellett áldani, ezt hallottuk a történet felolvasásából is.

Mit is jelent az áldás? Át szoktuk-e gondolni azt, amikor egymásnak is Áldást és békességet köszönünk, hogy mikor ezt mondjuk, hogy áldás, akkor mit kívánunk egymásnak. Ez is kérdés.

Izrael népe Moáb mezőségére ért. Hogyha lenne térkép, akkor azt látnánk, hogy nagyon közel vannak Kánaán földjéhez, az ígéret földjéhez, nem sokára készülnek bemenni. Ott vannak Jerikó átellenében, hatalmas győzelmet arattak az Úr kegyelméből. Újra kiemelem, nagyon a kegyelem, mert Izrael népe igen lázadó volt ebben az időben. Moáb királya összefogott a midianitákkal. Ő nagyobbak látta Izrael fiait, pedig ők nem harcosok voltak, mégis megijedt tőlük, és ezért kér segítséget ettől a jövendőmondótól, aki az Eufrátesz folyó partján Pétorban lakik, Szíriában, északra.

Hetek, hónapok telhetnek el, mikorra ez az egész történet végbe megy. Egy biztos, a királynak várnia kell Bálám, a próféta érkezésére, mert kezdetben Bálámnak a személye hihetetlen pozitívnak látszik. A történetleírás nem minősíti Bálám lelkét, lelkületét. Az egész Szentírásból derül ki, hogy mi van tulajdonképpen a szívében.

Egy dolog biztos, hogy amikor elindul majd, akkor az Úr megharagszik rá. A történetből ez látszik furcsa módon, hogy ha Isten küldte őt, hogy menjél, de csak azt tedd, amit mondok neked, és elindul Bálám, akkor Isten miért haragszik rá? Ezzel jelzi csak a történetleírás, hogy valami nincs rendben ebben a prófétában. De a Szentírásból tudjuk, hogy nagyon nincs

rendben, szinte minden. Egyszerű az ok – Timótheust is erre figyelmeztette Pál –, a pénz szerelmére figyelni kell. „Minden rossznak gyökere a pénz szerelme.” Ez a próféta prófétál, külföldön is, hazájában is, pénzért. És most is rengeteg pénzt remél.

De az látszik már rögtön a leírás elején, hogy Bálám mégis csak azt kell, hogy tegye majd, amit az Úr akar. A személyiség ezért ellentmondásos. Egyrészt azt látjuk, hogy Isten úgy tartja a kezében, ahogy akarja, de a Bálám szívében még sincs őszinte hit az Úrral, az Úr iránt. Jézus, emlékszünk, azt mondta, hogy lehet még az ő nevében prófétálni is, nagy csodákat tenni, lehet mondani, hogy Uram, Uram, de ha valaki nem cselekszi az Úr akaratát, akkor az nagy bajt jelent. Bálám látszólag cselekedte az Úr akaratát a történetleírásban, de az egész Szentírás alapján, és a történetből is látszik mégiscsak a folytatásban, hogy ő akkor is mindig arra gondolt, hogy hogyan szerezhetné meg azt a pénzt, amit végül is nem kapott meg, hiszen nem azt tette, amit elvártak tőle. Kénytelen volt Bálám Istennek engedelmeskedni.

De vajon az Úr miért egy ilyen prófétát akart használni? És itt vagyunk a történetnek a kezdeti kérdésénél.

Gondoljunk arra, hogy amikor Isten Józsefet és Máriát Betlehembe akarja vitetni, akkor nem azt teszi, hogy szól Józsefnek, hogy menj Betlehembe, mert tudod, hogy a Bibliában ez van leírva, és el akarlak téged vinni Betlehembe, mert ott kell megszületni a Messiásnak. Isten sokkal bonyolultabban oldotta meg annak az ígéretnek a beteljesítését is, hogy az Úr Jézus Betlehembe kerüljön. Jött egy császári parancs Augustusz császártól. Ugyanolyan híreket hallhattak volna akkor is a facebookon meg a médiában, ahogy ma is halljuk, ha esetleg emelnék az adókat. Mindenki forrong, és egy fiatal házaspár, akik baba születését várják, kénytelenek elmenni Betlehembe.

Isten nem mindig úgy szokott cselekedni, ahogy esetleg az övéi a legegyszerűbbnek gondolják. A Bálám története is ezért először ezt mutatja, hogy amikor az Úr az ő népe javára akar valamit tenni, akkor néha bonyolultabban cselekszik, mint ahogy mi úgy gondolnánk olvasva a Bibliát, hogy egyszerűbben is meg lehetett volna oldani.

Mert mi az áldás? – Az aranymondás ez lesz majd: „Áldjon meg téged az Úr és őrizzen meg téged.” Az ároni áldás első fele. – Most csak néhány részét vesszük. Az áldás azt is jelenti, amikor Isten valami nagyon rosszból mégis valami nagy jót hoz ki. Isten valami bajból valami hasznosat, népe javára válót hoz ki. Lázadó népe, akik most nyugalomban vannak, de bármikor készek föllázadni, tudniuk kell, hogy az Úr tudja használni a hamis prófétát is, a pogány prófétát is, amikor ígéreteket akar beteljesíteni. És ebben önmagában vigasztalás van. Lehet, hogy a népe lázad, lehet, hogy

nem érdemli meg, hogy bemenjenek a fiak és az unokák nemzedéke sem, de Isten akkor is be fogja teljesíteni az ígérését. Ha kell, akkor egy pogány hamis prófétán keresztül mutatom meg, hogy én áldást akkor is tudok adni nektek, hogyha ti nem érdemlitek meg. Sőt kifejezetten valami rosszat érdemelnétek, akkor az áldásommal, az én ajándékozó szeretetemmel titeket is helyre akarok állítani.

Az egész Bálám történet mutatja, hogy Isten nemcsak az ő ajándékát akarja adni népének, lázadó népének, hanem önmagát akarja adni. A messiási ígérlet a végén ezért is hangzik. Bajból rosszat hoz ki az Úr, ő tud használni egy hamis prófétát is, ha kell, az ő lázadó népét is, ha kell, be tudja vinni, mert ő helyreállítja a népet, szabadítást küld nekik, népe javára akar cselekedni. Bálám Isten népe javát szolgálja. Kénytelen ezt tenni, mert az Úr olyan hatalmas, hatalommal bír, hogy ő bárkit úgy használ, ahogy akar. Megmarad a népének is a lázadó jellemzője, és abból szabadulni kell, abból tisztulni kell, helyre kell állni. Megmarad Bálám – sajnos – pénzszeretete, de az Úr akkor is azt teszi, amit ő akar, és amit ő eltervezett.

Mindhárom áldásban felhangzik hatalmasan az atyáknak tett ígérlet. Nincs most idő felolvasni a három áldást, elég hosszú, csak jelzem, hogy Isten áldása az nem kicsinyes. Ő nem olyan, hogy: na, adok neked valamit, aztán legyen elég. Hanem az áldás azt is jelenti, hogy nemcsak hogy a bajból is, ha kell, valami jót hoz ki népe javára, hanem amikor nem csak a szükségeset adja, hanem bőséggel ad. Azért azt megemlítem, hogy a legelső áldás, amit Bálámnak mondani kellett, éppen erre a bőségre utalt Izrael népe kapcsán. Olyan sokan vannak – ígérte Isten Ábrahámnak: számold meg a csillagokat, vagy számold meg a fövény porát, milyen sok, és olyan sokan vannak Izrael fiai, mint a fövény pora, a tenger melletti fövény pora.

Hatalmas létszám. Moáb királya ezért ijedt meg tőlük. Pedig a Mózes 4. könyve bemutatta, hogy hányszor kellett meghalni is, amikor lázadtak, és sokan meghaltak. A apák és a nagyapák nemzedéke ráadásul nem is mehetett be Kánaán földjére. De az isteni ígérlet akkor is végbe ment, és végbe megy. Bálám története ezt is hirdeti. Mert az Úr nem csak a szükségeset adja, hanem bőséggel.

Isten mindenképpen azt akarja jelezni nekünk is, hogy milyenek látjuk őt akkor, amikor olyan dolgok történnek, amit nem értünk. Túl bonyolult dolgok, és nem értjük, hogy vajon velünk miért történik ilyen, miért olyanok az emberek, akik esetleg befolyásolhatják az életünket, amilyenek, és hogy lehet az, hogy Isten valakiknek többször is megenged, hogy valamit tegyenek. Most nem akarok tudatosan személyesebb példát mondani, de Bálámnak háromszor is kellett valamit mondania. És csak azért lett áldás, amit mondott és nem átok, mert az Úr nem engedte.

Ha a „csillag származik Jákóbból, királyi pálca támad Izraelből” messiási ígéretet hisszük a Bálám története kapcsán, akkor nekünk tudnunk kell, hogy Jézus Krisztus nem véletlenül jött el. Azért jött el, hogy éppen e bűneset utáni világ, vagy a saját magunk hamissága ellenére is jelezhesse, hogy be fogja teljesíteni az ígéreteit. Volt-e már neked az kérdés, hogy hogy fogok így üdvözülni? Hogy maradok én meg az Úr útján, hogyha ilyen vagyok? Vagy hogy marad meg a családnak, hogyha valaki ilyen a családban? Hogy alakul a gyermekeim, unokáink jövője, hogyha ilyen az élet és ilyen nehéz?

Most azokra a gondolatokra szeretném a testvérek figyelmét felhívni, amelyekben ez a kérdés, hogy áldás, de amikor az Úr a bajból valami javunkra válót hoz ki. És az áldás jelzi azt is, hogy lehet, hogy nemcsak a szükségeset, hanem a bőségeset is adja. Mi örülnénk csak a szükségesnek, amikor baj van. Az is elég lenne, de az Úr nem kicsinyes. Ő nemcsak úgy valamit akar, valamilyen fajta megoldást, hanem ő teljes szabadítást akar adni. Ezért adja először önmagát Jézusban, és adja az ő szabadítását.

Bálám történetéhez visszatérve: amikor a követek hozzá mentek, először nem akart menni, mert nem engedi az Úr, aztán jött ez, hogy küldött Moáb királya még magasabb, előkelőbb embereket, még több pénzzel. Akkor már engedi az Úr, de mondta neki, hogy csak azt tedd, amit majd mondok. Így indult el, de a szívében ott volt a pénz szerelme, és ekkor szólalt meg a szamár. Illetve, hát először nem szólt a szamár, hanem legfeljebb jajgatott, mert háromszor is megverte a próféta. És a történetnek ez szinte komikus része, hogy az a pogány próféta, aki hozzá van szokva ahhoz, hogy a dolgok főleg az állatokkal nem csak úgy véletlenül történnek. – A látnokok, a jövendőmondók sokszor használtak különböző állatokhoz tartozó szerveket. – És mégsem vette észre, hogy miért viselkedik furcsán a szamara.

A szamár látta az Úr angyalát. És nem tudom, emlékezünk-e, mert ugye ezt nem olvastuk fel, hogy miért is láthatta? A gyermekeknek majd meseszerűbben kell elmondani, de itt meg kell említeni, hogy azt olvassuk az igében, hogy az Úr megnyitotta a szamár száját. Megnyitotta az Úr a szamár száját és megszólalt. Utána pedig azt olvassuk majd a történetben, hogy az Úr megnyitotta Bálám szemét, hogy végre ő is láthassa az angyalt. Mind a kétszer, mind a kettőnél az Úr csinál valamit.

De ez önmagában beszédes, hogy először a gazdának az állatával foglalkozik az Úr, amikor ő szeretné jelezni az ő népének, hogy milyen Isten vagyok. Először a szamárnak a száját nyitotta meg. Mert Bálám nem tudja, hogy a szamara mentette meg az életét. Először letért az útról, aztán a szőlősgarád mellett a falhoz szorulva ment el az angyal mellett, de azután túl szűk volt a terep, kénytelen volt a szamár lefeküdni, mert különben ne-

kiment volna az angyalnak, az angyal pedig akkor megölte volna a prófétát. De nem ez történt, hanem Isten – most már így mondom –, Isten megkönyörült Bálámon. Nem akarta elpusztítani. Azért nem halt meg Bálám, pedig haragudott rá az Úr, mert a számár azt tette, amit. És itt jött az, hogy meg is szólalt a számár.

Nem is azért szól tehát a számár, hogy Izrael fiai, amikor majd ezt olvassák, csodálják, hogy jó, az Úr meg tudja szólaltatni a szamarakat, hanem azt akarja hirdetni elsősorban a történeten belül, hogy Isten könyörülete, szeretete ebben mutatkozott meg, hogy a szamarat még meg is szólaltatta, mert a prófétával beszélni akart. A prófétát valamilyen módon meg akarta tanítani. Az Úr tehát a próféta lelkében is akart valamit kimunkálni. Nem véletlenül nyitotta meg a szemét. Most már lássad azt, amit eddig nem vettél észre, mert elvakult vagy.

Amikor pedig meglátta Bálám az Úr angyalát, akkor először ezt mondja: vétkeztem, nem tudtam, hogy veled szemben megyek. Bárcsak ez a vétkeztem, mert nem tudtam, hogy veled szemben megyek, hogy te állsz előttem az úton, bárcsak ez egy őszinte bűnbánat lett volna. De kiderül az egész történetből, hogy sajnos ez nem az. Csak megijedt, az életét féltette. Azon viszont nem változtat ez a tény, hogy az Úr könyörülete ott volt iránta.

A Bálám számára története azt hirdeti, hogy Isten nem csak az ő népe iránt akar könyörülő lenni, hanem még ez iránt a próféta iránt is. Csak a próféta nem él Istennek ezzel a könyörületével.

Az áldás micsoda? Már nem csak a bajból valami jót hozhat ki az Úr, nem csak a szükségeset, hanem a bőségeset is adja, az áldás azt is jelenti, amikor az Úr kegyelmét, irgalmát látva a bűnös, a vétkező őszintén, szívből megbánja és egészen új életet kezd. Akinek ez valóság az életében, az akkor nem csak az áldással foglalkozik már – megint itt vagyunk –, hanem azzal az Úrral, aki az áldást adja.

Az áldás azt is jelenti, hogy Isten őriz. Megőrzi az övéit. Bálám iránt is látjuk, hogy Isten kész lenne őt megőrizni, hiszen helyre tudja állítani, de sajnos a Biblia alapján tudjuk, hogy Bálámnak ez nem kellett. Bálám megmaradt annál: örül az életének, teszi azt, amit tennie kell, mert kénytelen azt tenni, de a végén sajnos ő is ott van azok között, akiket Izrael népének ítélnie kell. A 25-31. részeket ha elolvassuk majd, láthatjuk szomorúan.

Az áldás az Úr népének azt jelenti, hogy a bajok idején is tudom, hogy az Úrral együtt micsoda ajándékok vannak. Amikor pedig bűnöm van, és ki kell mondani, hogy vétkeztem, mert nem tudtam, hogy veled megyek szemben, nem tudtam, hogy nem tetszik, Uram, az az út neked, amin jártam, és lehet, hogy emiatt van az életemben annyi keserűség és baj, de az Úr áldást tud kihozni belőle – most hadd mondjam így –, de helyre akarok állni.

Gondoljunk Péterre. Lukács evangéliumából tudjuk, hogy Péter nemcsak azért állt helyre, mert megszólalt a kakas, ahogy az Úr megígérte. Péter helyreállításában, döntő jelentősége volt annak, hogy az Úr Jézus, aki készült elvégezni a megváltó művet, ment a kereszt felé, valahogy ott az udvaron, a főpap udvarán tartózkodik, ahol Péter is. És miközben zajlik az ő tárgyalása, zajlanak azok a percek, hogy az Úr Jézus sétál majd a kereszt felé, illetve nem is sétál, viszik és alig bír menni, neki már ez a legfontosabb. Micsoda áldás, hogy a Bálám által megígért Megváltó elvégzi a kereszt művét, magára veszi az átkot, magára veszi az ítéletet, a bűnt, Péter bűnét is, és Jézusnak ezt kell tennie, ennek az ideje van, de ott van Péter, aki éppen átkozódik – ezek a szavak most fontosak –, átkozódik, tagadja azt, hogy ő ismerné Jézust, most már harmadszor, és megszólal a kakas. Megáll az Úr Jézus, hátrafordítja a fejét és rátekint Péterre. És nem elpusztítja Pétert, pedig megtehetné. De nem elpusztítja, hanem azért tekintett rá, hogy utána olvashassuk: és Péter keservesen sírt. Tudjuk Péter életéből, hogy ő valóban szív szerint állt helyre.

Bálám, amikor meglátta az Úr angyalát, csak megijedt. Rádöbbsent, hogy: hú, milyen veszélyben voltam. Utána ő sok mindent tesz, a történet bemutatja, de azért, mert az Úr eszköze, és az Úr tudja használni, és akarja, de a Bálám lelke nem változott. Péter viszont annál inkább, mert ő tudta, hogy milyen az Úr.

Nemcsak a szükségeset, hanem bőségeset, nemcsak a bajból valami jót hoz ki, hanem még a legnagyobb bajomat, a legnagyobb nyomorúságomat, a bűnömet, az átkomat, az ítéletemet is elveszi egyszer s mindenkorra. Nekem ezért lett bátorító ebben a történetben, hogy a három áldás, amit Bálám elmond, elhangzott, ezután el akarja küldeni a király, de Bálámnak még mondani kell egy fontos igazságot, ezután jön a negyedik mondása, de ez már nem annyira az áldás, ahogy jeleztem, hanem a messiási ígéret. Látszik a Bálám történetében, hogy „áldjon meg téged az Úr és őrizzen meg téged”, ez milyen fontos, de ennél sokkal fontosabb az az Úr, aki ezt végzi.

Bálám, amikor megérkezett – visszatérve a történet menetébe megint –, Moáb királya nagyon örült, rendezett neki egy lakomát, és utána rögtön reggel fölviszi egy hegyre, és ott látta meg először Izrael egy részét. De Isten, amikor megjelenik neki, áldást kell mondania, és ahogy jeleztem, az elsőnél, hogy milyen sokan vannak. Aztán Bálák király számon kéri, hogy hogyhogy áldást mondtál, és arra gondol, hogy másik helyről látva a népet, majd biztos meg tudja átkozni. De a másik helyen sem sikerül. Aztán egy harmadik helyre viszi Bálák, ott sem sikerül.

Áldást kell mondania, mert ezt akarja Isten. De a másodiknál hangzott el egy nagyon fontos mondat. A második áldásban, mielőtt az áldást mondaná Bálám, ezt mondta: Isten nem hazudik. Nem olyan mint az em-

ber, aki hazudna. Azt is elmondja, ha az Úr ígér valamit, akkor beteljesíti. Ha az Úr ígér valamit, beteljesíti. Ő, ha mond valamit, mivel nem hazudik, nem csaló, ezért az Úr megteszi, amit mond.

Ehhez a második áldásban elhangzott kijelentéshez kapcsolódóan juttatta eszembe ezt az Úr, hogy ez is az áldás része. Amikor az áldás azt jelenti, hogy az Úr még nem adott semmit, ő ott van, ő ott van. De valami szükséges, valami még nincs. És még nincs ott mellette az, hogy bőség. Van valami, ami a baj, de még nincs ott a megoldás, hogy de javamra vált. De ebben a második bálámi áldásban elhangzik: nem hazudik az Isten, és ha ő ígér valamit, akkor azt beteljesíti.

Jelzem, hogy a kommentárírók ezért is mondják, hogy itt az ígéret szó elhangzása is érzékelteti, hogy az Úr népének meg kell tanulni, hogy az ősatyáknak tett ígéretet Isten beteljesíti mindenek ellenére is, mert ő ilyen kegyelmes. Az áldás tehát azt jelenti, hogy Isten ígér, csak még nem teljesedett be.

Adventben ennek is üzenete van nekünk. Isten ígér, még várni kell talán a beteljesedésére, de olyan biztos, mintha már beteljesedett volna, hiszen tudom, hogy az Úr nem hazudik, és tudom, hogy az Úr, amit mond, azt megteszi. A messiási ígéret miatt fontos, hogy amíg nem teszi meg, addig is ezzel a tudattal lehet várni a beteljesedésre.

Itt megint az áldásra gondolva: azt mi áldásnak szoktuk megélni, amikor várni kell az Úrra? Most tudatosan mondtam így, hogy várni kell az Úrra. Nem azt mondtam, hogy várni kell. Azt nem szoktuk áldásnak megélni. Egyikünk se szeret várni. Vagy aki szeret várni, az már sok mindent hozzátett vagy tapasztalt, mert tudja, hogy biztos, hogy majd lesz beteljesedés, de általában nem szeretünk várni. De az ige azt mondja: jó az Úrra várni. „Jó várni, és megadással lenni az Úr szabadításáig.” És a köszöntés igéjében is ezt hallottuk, hogy „Akik őreá néznek, azok felvidulnak, arcuk meg nem pirul.” Nehéz helyzetben is, nehéz helyzetben is az Úrra néznek, és vidámak lesznek. „Éreztétek és lássátok meg, hogy jó az Úr – *áldást adó* –, boldog az az ember, aki őbenne bíz.” „Boldog az az ember, aki őbenne bíz.” Még csak ígéret van, nincs még beteljesedés, de tudom, hogy az Úr beteljesíti.

Van-e ígéret, amire azért vártok nagyon, mert olyan jó lenne, mert akkor az igazolná, hogy milyen áldást ad az Úr. De az áldás azt is jelenti, hogy még nem adta meg, de már szóban elmondta. És a vele való szeretetkapcsolat bizalma erősödik. Ilyen értelemben igaz ez is, hogy amíg várni kell, közben Isten munkálkodik bennünk és ez is javunkra válik. De a hangsúly inkább most ezen van: tudom, hogy ott az Úr az áldást adó, az ajándékozó Úr, és az ígéretét azért mondtá, mert örömet akar szerezni. Néha én úgy szoktam érezni, hogy bárcsak Isten ne mondtá volna az ígéretet, mert ak-

kor nem várnám, hanem csak úgy simán megadná. Sokkal egyszerűbb lenne, mert akkor nincs a várakozásnak a fájdalma, és akkor ott van, hogy mi csoda meglepetést kaptam. De az Úr nem ilyen, ahogy én is gondolnám esetleg, hogy jobb lenne. Az Úr olyan, és végig ilyennek mutatja be a Biblia.

A messiási ígéret beteljesedésére mennyi időt kellett várni. Mennyi időt kellett várni. Hosszú évszázadokat kellett várni. De Bálám története is azért íratott le, hogy az Úr erősítse meg újra meg újra az ígéretét. Még mindig nem teljesítette be, de mindig mondta: megígértem, várjatok rám. Az egyes nemzedékek, ahogy jöttek és mentek, mindig ebben a reménységben éltek.

Hogy is mondta maga az Úr Jézus az ő eljövetele ígéretét? Én hamar eljövök. Péter leveléből tudjuk, hogy a hamar azt jelenti, hogy csak napok kérdése. Csak az Úrnál a napok kérdése nem a mi időszámításunk szerint, illetve a mi időérzékünk szerinti napok, mert azt mondja: az Úrnál ezer esztendő egy nap, egy nap ezer esztendő. Mi melyiket tartjuk fontosabbnak? Hogy még ezer évet várni kell? Vagy már csak egy napot? Az Úrnál ezer esztendő egy nap, egy nap ezer esztendő, és nem késik el az ígérettel az Úr. Ha a személyes életünkre vonatkozó ígéretét akarja beteljesíteni, akkor nem ezer esztendő fog eltelni, mert annyit nem élünk valószínű, de a személyes életünk ígéreteire nézve is igaz: lehet, hogy egy nap, az pár évet jelent az Úrnál, a pár év csak egy napot. És amikor ott van az ajándék, akkor már minden megváltozik.

De az ígéret azt jelenti, mint áldás, hogy az Úr nemcsak a bajból valami javunkra válót ad, nemcsak a szükségeset adja, hanem a bőségeset, és így meg is őriz bennünket, hanem az áldás azt is jelenti, hogy amit az Úr mond ígéretként, azért mondja ígéretképpen, hogy várjuk reménységgel, fogadjuk el örömmel.

Bálám története azt hirdeti, hogy, amit az ároni áldásban újra meg újra hallani is szoktunk – „áldjon meg téged az Úr és őrizzen meg téged” –, az áll. Az Úr áldását, az ároni áldást az Úr népe tagjai mondták. Az Úr áldását egy pogány hamis próféta is mondta, mert monдания kellett, mert az Úr ugyanaz.

Az a kérdés, hogy mi bízunk-e ebben az Úrban. A példákban is hallhatunk, hogy ma is lehet bízni, reménykedni, várni. „Jó várni, és megadással lenni az Úr szabadításáig.”

Imádkozzunk!

Imádunk téged azért, mennyei Atyánk, mert amit te még az Éden kertjében kijelentettél a sátánnak, hogy eljön majd a szabadító, az asszony magva a kígyó fejére taposva, köszönjük, hogy beteljesítetted, a sátánnak is vesztenie kellett. Köszönjük, hogy ezért lehet nekünk bűnbocsánatunk,

szabadításunk, mert nemcsak legyőzted a sátánt, a kísértőt, hanem megszabadítottál a bűneinktől, az ítéletünktől. Köszönjük, Urunk, amikor nemcsak Péternek igazoltad, milyen nagy a te kegyelmed, bűnbocsátó szabadításod, hanem nekünk is akkor, amikor megtérhettünk hozzád, és azóta is hányszor.

Köszönjük azt a szabadítást is, Urunk, amit adtál nehéz helyzetekben. Megvalljuk, hogy elméletben mi valljuk, hogy jó várni terád, de nem mindig érezzük át ennek a békességét.

Hálásak vagyunk, hogy ebben a bibliai történetben is abban erősítesz bennünket, hogy te nem hazudsz. Köszönjük, hogy te mindig igazat mondasz, és amikor ígéretet adtál nekünk is, azzal is a javunkat akartad, hogy ennek az örömeben reménykedjünk.

Köszönjük azt is, amikor megadtad a bőséget. Szeretnénk, Urunk, szívből hálásak lenni akkor is, ha kevés van, de akkor is, ha bőséggel. Olyan nagy ajándék, hogy te tudod, mikor mit kell adnod.

Arra kérünk mint gyülekezeti közösség is, ilyen Istennek, ilyen Úrnak valljunk téged, és éljünk meg. Amikor a földi élet dolgairól beszélgetünk a munkatársakkal, szomszédokkal, diáktársakkal, segíts, Urunk, hogy szabadítónak, megtartónak, áldó Istennek valljunk.

Őrizz meg bennünket, minden elkeseredéstől. És az imádságainkban is hadd hassa át imádságainkat a hála és az öröm és az imádat.

Hisszük, hogy te Kárpátalján is szabadítást akarsz adni. Kérünk arra, hogy az ottaniaknak, különösen a magyaroknak adj erőt, türelmet, adj ott megoldást. Urunk, olyan ajándék, hogy mi ezt kérhetjük most is tőled. Adj ott békességet, kérünk. És valóban ebből a bajból is valamit a javukra formálj.

Kérünk a mi népünkért is. Bocsásd meg, hogy a mi népünk olyan sokszor átkozódik, bocsásd meg, hogy átkozódunk. Szabadíts meg bennünket, kérünk. Népünk vezetőit is te tartsd kezében. Bárcsak mindannyian a te eszközeid lehetnének szívből. Adj nekik, Urunk, alázatot, adj nekik is pihevényt az adventi időszakban.

És kérünk arra, hogy áldd meg ennek a mai napnak azt a munkáját, amit a média is felvállalt. De add, Urunk, hogy ne csak az adventi, karácsonyi időszakban legyen szeretet, hanem bárcsak lehetne egész évben. Mi mindenképpen hadd lehessünk ilyen közvetítők. Köszönjük, hogy az Úr Jézusért ez lehet.

Most a csendben elmondott imádságunkat is hallgasd meg, kérünk, Jézus érdeméért.

Ámen.

329. ének

Bach J.S., Lipcse, 1736.

Itt állok jászod felett, ó
Eljöttem, elhoztam neked, a
Jézusom, szerelmem,
mit kezedből nyertem; Vedd
el-mém, lelkem és szívem, Hadd adjam néked
minde-nem, Hogy kedves légyek néked!

2. Nem éltem még e föld színén: te értem megszülettél; *:/*: Még rólad mit sem tudtam én: tulajdonoddá tettél; Még meg sem formált szent kezéd, Már elválasztál engemet, Hogy társam légy e földön.

3. Halálban, éjben vártam én: fölkelte a nap rám véled. *:/*: Terólad ömlik rám a fény: a béke, boldog élet, A lélek ékességei; Belőlük hitnek mennyei Szép tisztasága árad.

4. Csak nézlek boldog szívvel és nem győzlek nézni téged, *:/*: Szóm és erőm mind oly kevés, hogy elmondhassa néked: Bár felfoghatna tégedet Az emberszív és ismeret, Hogy megfejthesse titkod!

5. Megváltóm, egy kérésemet nem vetheted meg nekem: *:/*: Hogy szívem mélyén tégedet hordozhatlak, remélem, És bölcsőd, szállásod leszek; Jövel hát, tölts el engemet Magaddal: nagy örömmel!

Gerhardt Pál, 1607–1676.